

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.3.2018
COM(2018) 135 final

2018/0063 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
o obsluhovatelích úvěrů, kupcích úvěrů a vymáhání kolaterálu

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2018) 75 final} - {SWD(2018) 76 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh je důležitou součástí práce na posílení evropské hospodářské a měnové unie (EMU). Integrovanější finanční systém zvýší odolnost hospodářské a měnové unie vůči negativním otřesům, neboť značně usnadní soukromé sdílení přeshraničních rizik, čímž zároveň sníží potřebu veřejného sdílení rizik. Aby se dosáhlo těchto cílů, musí teď EU dokončit bankovní unii a zavést všechny stavební prvky pro unii kapitálových trhů (CMU). Ve sdělení Komise ze dne 11. října 2017¹ se uvádí další postup pro dokončení bankovní unie podporou snížení rizika a současně sdílení rizik jako součást plánu na posílení hospodářské a měnové unie, který Komise stanovila dne 6. prosince 2017.²

Pro dokončení bankovní unie je zásadně důležité řešit velký objem úvěrů v selhání³ a jejich možné nahromadění v budoucnu. Sníží to dále rizika a umožní bankám zaměřit se na poskytování půjček podnikům a občanům. Úvěry v selhání jsou úvěry, v jejichž případě vypůjčovatelé nejsou schopni splácet plánované platby na úhradu úroků nebo jistiny. Jsou-li platby více než 90 dnů po splatnosti, nebo bylo vyhodnoceno, že úvěr zřejmě vypůjčovatel nesplatí, klasifikuje se úvěr jako úvěr v selhání. Finanční krize a následné recese vedly k tomu, že se neschopnost vypůjčovatelů splácet své úvěry stala rozšířenějším jevem, neboť více společností a občanů bylo vystaveno trvajícím platebním potížím, nebo dokonce úpadku. Bylo tomu tak především v členských státech, které čelily vleklým obdobím recese. V důsledku toho, ale i jiných faktorů, mnohé banky zaznamenaly nárůst úvěrů v selhání.

Vysoké míry úvěrů v selhání mohou mít vliv na výkonnost bank dvěma hlavními způsoby. Za prvé, úvěry v selhání generují nižší příjem pro banku než splácené úvěry, čímž snižují ziskovost banky a mohou způsobit ztráty, které sníží její kapitál. V nejzávažnějších případech mohou tyto dopady zpochybnit životaschopnost banky s potenciálními dopady na finanční stabilitu. Za druhé, úvěry v selhání vážou významné objemy zdrojů banky, a to lidských i finančních. Snižuje to způsobilost banky poskytovat půjčky, mimo jiné i malým a středním podnikům.

Malé a střední podniky jsou obzvláště postiženy sníženým poskytováním úvěrů, jelikož se spoléhají na bankovní půjčky v mnohem širším rozsahu než větší společnosti, čímž je ovlivněn hospodářský růst a vytváření pracovních míst. Bankovní půjčky jsou často příliš drahé a jejich objemy pro malé a střední podniky byly citelně postiženy finanční krizí v roce 2008, což oslabuje jejich rozvoj a růst.

Dobře rozvinuté sekundární trhy pro transakce s úvěry v selhání jsou také jedním ze stavebních prvků dobře fungující unie kapitálových trhů⁴. Jedním z hlavních cílů priority

¹ Sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o dokončení bankovní unie, COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

² Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě a Evropské centrální bance – další kroky k dokončení hospodářské a měnové unie: plán, COM(2017) 821 final, 6.12.2017.

³ Úvěry v selhání jsou úvěry, v jejichž případě dlužníci nejsou schopni splácet plánované platby na úhradu úroků nebo jistiny. Jsou-li platby více než 90 dnů po splatnosti, nebo bylo vyhodnoceno, že úvěr zřejmě vypůjčovatel nesplatí, klasifikuje se úvěr jako úvěr v selhání. Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/227.

⁴ Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Dokončení unie kapitálových trhů do roku 2019 – čas urychlit realizaci, COM(2018) 114.

Komise týkající se vytvoření unie kapitálových trhů je poskytnutí nových zdrojů financování pro podniky, malé a střední podniky a zejména rychle se rozvíjející inovativní podniky v EU. Ačkoli se projekt unie kapitálových trhů zaměřuje na usnadnění přístupu k nebankovním finančním prostředkům pro podniky EU a jejich diverzifikaci, uznává rovněž důležitou úlohu, kterou banky hrají ve financování hospodářství EU. Proto cílem jedné z pracovních oblastí unie kapitálových trhů je zvýšení schopnosti bank poskytovat půjčky podnikům, kromě jiného i posílením jejich schopnosti uspokojit své pohledávky ze zajištění úvěrů (kolaterálu).

Vysoká míra úvěrů v selhání se musí řešit komplexním přístupem. I když hlavní odpovědnost za řešení vysoké míry úvěrů v selhání mají i nadále banky a členské státy⁵, úsilí o snížení současného objemu úvěrů v selhání a také o zamezení jejich nadměrnému nahromadění v budoucnu vzhledem k propojenosti bankovního systému EU a obzvláště bankovního systému eurozóny má i unijní rozměr. Členské státy s vysokou mírou úvěrů v selhání mohou mít zejména významné vedlejší účinky na hospodářství EU jako celek, pokud jde o hospodářský růst i finanční stabilitu.

S ohledem na tento unijní rozměr a v návaznosti na konsenzus o tom, že je třeba pokračovat v činnostech již zahájených Komisí a dále je rozšířit, Rada v červenci 2017 přijala „Akční plán pro řešení úvěrů v selhání v Evropě“. Akční plán stanoví komplexní přístup, který se zaměřuje na kombinaci doplňujících opatření politiky ve čtyřech oblastech: i) bankovní dohled a regulace, ii) reforma rámců pro restrukturalizaci, insolvenční a vymáhání dluhů, iii) rozvoj sekundárních trhů pro klasifikovaná aktiva a iv) podpora restrukturalizace bankovního systému. Opatření v těchto oblastech se mají přijímat na vnitrostátní úrovni a tam, kde to bude vhodné, na úrovni Unie. Některá opatření budou mít větší dopad na posouzení bankovních rizik při vzniku úvěru, zatímco jiná podpoří rychlé rozpoznání a lepší správu úvěrů v selhání a další opatření zvýší jejich tržní hodnotu. Tato opatření se vzájemně podporují a nebyla by dostatečně účinná, pokud by se prováděla izolovaně.

Tento návrh se spolu s dalšími opatřeními Komise předkládá jako komplexní balíček pro úvěry v selhání a také jako opatření přijímané jednotným mechanismem dohledu (SSM) a Evropským orgánem pro bankovnínictví (EBA) jako klíčová součást tohoto úsilí. Komise spojením několika doplňujících opatření pomáhá vytvořit vhodné prostředí pro banky, aby se úvěry v selhání zabývaly ve svých rozvahách a snížily riziko jejich budoucího nahromadění.

Banky budou muset odložit stranou dostatečné zdroje, když nové úvěry přestanou být spláceny, což vytvoří příslušné pobídky pro řešení úvěrů v selhání v raném stadiu a zamezí se jejich příliš velké akumulaci.

Jestliže úvěry přestanou být spláceny, účinnější mechanismy vymáhání u zajištěných úvěrů umožní bankám tyto úvěry v selhání řešit, přičemž budou zajištěny příslušné záruky pro dlužníky. Pokud by objem úvěrů v selhání příliš vzrostl – jak je tomu v současné době u některých bank a členských států – banky je budou moci prodat jiným hospodářským subjektům na efektivních, konkurenceschopných a transparentních sekundárních trzích. Budou jim v tom pomáhat orgány dohledu na základě svých stávajících zvláštních bankovních pravomocí tzv. pilíře 2 na základě nařízení o kapitálových požadavcích (CRR)⁶. Pokud se úvěry v selhání stanou značným a rozsáhlým problémem, členské státy mohou

⁵ Komise u dotčených členských států tuto záležitost soustavně zmiňovala v rámci evropského semestru.

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 oabezpečnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012, Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1.

založit vnitrostátní společnosti spravující aktiva, nebo stanovit jiná opatření v rámci stávající státní podpory a pravidel pro řešení krize bank.

Tento návrh zamezí přílišnému budoucímu nárůstu úvěrů v selhání v rozvahách bank dvěma způsoby.

Za prvé, návrh pomůže bankám lépe spravovat úvěry v selhání **zvýšením efektivnosti postupů vymáhání pohledávek tím, že budou mít k dispozici jasný společný postup urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu (AECE)**. Banky ve většině případů řeší své úvěry v selhání samy získáváním hodnoty prostřednictvím likvidace pohledávek. Velký podíl úvěrů, které se stávají úvěry v selhání, jsou úvěry zajištěné kolaterálem. Ačkoli banky mohou zajištění vymáhat na základě vnitrostátních rámců pro insolvenční a vymáhání dluhů, postup může být často pomalý a nepředvídatelný. Mezitím zůstávají úvěry v selhání v rozvahách bank, což ponechává banku v dlouhodobé nejistotě a váže její zdroje. To bance brání v tom, aby se mohla zaměřit na poskytování nových úvěrů rentabilním zákazníkům. Návrh proto dává k dispozici bankám a jiným oprávněným subjektům účinnější metody pro poskytování zajištěných úvěrů, aby mohly mimosoudně získat zpět své peníze ze zajištěných úvěrů poskytnutých podnikům. Tento účinnější mimosoudní postup by byl dostupný, pokud by byl dohodnut předem mezi poskytovatelem úvěru a vypůjčovatelem v dohodě o úvěru. Nebude se vztahovat na spotřebitelské úvěry a je navržen tak, aby neovlivnil preventivní restrukturalizaci nebo úpadkovou řízení a aby nezměnil hierarchii věřitelů v insolvenční. Restrukturalizace a úpadková řízení převažují nad postupem urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu uvedeným v tomto návrhu.

Za druhé, návrh **podpoří rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání**. Za určitých okolností nemusí být banka schopna efektivně a účinně spravovat své úvěry v selhání. Banky v těchto případech zpětně získají menší hodnotu ze svých úvěrů, než by jinak bylo možné. K takové situaci může například dojít, když se banky potýkají s velkým nárůstem úvěrů v selhání a nedostatkem pracovníků nebo odborných zkušeností, aby náležitě obsluhovaly své úvěry v selhání. Banky mohou také usilovat o správu portfolia úvěrů v selhání, jejichž charakter úvěrů přesahuje rámec klíčových odborných zkušeností banky v oblasti jejich vymáhání. V takovém případě může být nejlepší možností, když bude obsluhu těchto úvěrů externě zajišťovat buď specializovaný obsluhovač úvěru, nebo se úvěrová smlouva prodá kupci, který má potřebnou odvahu podstoupit riziko a odborné zkušenosti, aby správu zvládl. Z uvedených důvodů tento návrh odstraňuje zbytečné překážky pro obsluhu úvěru třetími stranami a převod úvěru za účelem dalšího rozvoje sekundárních trhů pro úvěry v selhání. Současný různorodý právní rámec pro úvěry v selhání v členských státech bránil vzniku efektivního sekundárního trhu pro úvěry v selhání. Návrh vytváří společný soubor pravidel, která musí dodržovat obsluhovač úvěrů, kteří jsou třetími stranami, aby mohli působit v Unii. Návrh stanoví společné normy, aby bylo zajištěno náležité jednání těchto subjektů a dohled nad nimi v celé Unii a současně umožněna větší hospodářská soutěž mezi obsluhovateli úvěrů harmonizací přístupu na trh ve všech členských státech. Sníží se tím náklady na vstup zájemců o koupi úvěru na trh zvýšením přístupnosti a snížením nákladů na obsluhu úvěrů. Více kupců na trhu by za jinak stejných okolností mělo usnadnit cestu ke konkurenceschopnějšímu trhu s větším počtem kupujících, což by vedlo k vyšší poptávce a vyšším cenám transakcí.

Tento návrh doplňuje řadu jiných opatření předložených v současné době, jak je uvedeno ve sdělení Komise „Druhá zpráva o pokroku ve snižování úvěrů v selhání v Evropě“⁷. Aby se

⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě a Evropské centrální bance – druhá zpráva o pokroku ve snižování úvěrů v selhání v Evropě, COM(2018) 133.

zamezilo riziku nedostatečného vytváření opravných položek a rezerv pro budoucí úvěry v selhání, Komise vydává rovněž zvláštní návrh na odpočet v souvislosti s nedostatečným zajištěním nevýkonných expozic, kterým se mění nařízení o kapitálových požadavcích (CRR)⁸. Tento pozměňovací návrh zavádí tzv. povinná obezřetnostní jištění dosahující minimální výše rezerv a odpočtů z vlastního kapitálu, jež budou muset banky učinit, aby pokryly vzniklé a očekávané ztráty u nově poskytnutých úvěrů, které se později změní v úvěry v selhání. Jako další část balíčku týkajícího se úvěrů v selhání se členským státům poskytují také nezávazné pokyny, jak mohou případně založit vnitrostátní společnosti spravující aktiva (AMC) v plném souladu s pravidly EU o bankovníctví a státní podpoře. Plán pro vnitrostátní společnosti spravující aktiva poskytuje praktická doporučení ohledně jejich koncepce a založení na vnitrostátní úrovni na základě osvědčených postupů z posledních zkušeností v členských státech⁹.

Tyto iniciativy se vzájemně podporují. Povinná obezřetnostní pojistky zabezpečují, aby úvěrové ztráty z budoucích úvěrů v selhání byly dostatečně kryty, což usnadní jejich řešení nebo prodej. Plán pro společnosti spravující aktiva pomáhá členským státům, které si to přejí, v restrukturalizaci jejich bank vytvořením společností spravujících aktiva, které se zabývají úvěry v selhání. Tyto účinky jsou doplněny tlakem na další rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání, neboť by zvýšily konkurenceschopnost poptávky po úvěrech v selhání a jejich tržní hodnotu. Kromě toho urychlené vymáhání kolaterálu jako pohotovový mechanismus pro zpětné získání hodnoty zajištění snižuje náklady na řešení úvěrů v selhání. Návrhem současně nejsou dotčeny četné záruky pro vypůjčovatele, která jsou k dispozici podle právních předpisů EU a vnitrostátních právních předpisů. Návrh dále zavádí řadu doplňujících záruk s cílem omezit potenciální rizika z prodeje spotřebitelských půjček a splácených úvěrů.

• **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh normalizuje regulační režim (definice, oprávnění, dohled, pravidla jednání) pro obsluhovatele a kupce úvěrů. V současné době vedly rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech a provádění v členských státech k velké rozmanitosti obchodních modelů a nestejnému objemu činnosti v členských státech, což přispělo k velmi omezenému prodeji úvěrů v selhání v některých členských státech s velkým počtem takových úvěrů. V důsledku toho úvěrové instituce, které chtějí disponovat úvěrovými portfolii obsahujícími úvěry v selhání, se potýkají s investorskou základnou roztržštěnou podél hranic jednotlivých států a obsluhovatelé úvěrů čelí značným potížím v obsluze úvěrů s přeshraničním dosahem (zejména přeshraniční vymáhání) a mají rovněž omezený prostor realizovat úspory z rozsahu přeshraniční činnosti.

Tento návrh je v souladu s článkem 169 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a sekundárními právními předpisy a pravidly Unie, jejichž cílem je zabezpečit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů v oblasti finančních služeb. Návrh za tímto účelem stanoví, že pravidla ochrany spotřebitelů se budou nadále uplatňovat s cílem zajistit stejnou úroveň ochrany bez ohledu na to, kdo úvěr vlastní nebo obsluhuje, a bez ohledu na právní režim platný v členském státě kupce nebo obsluhovatele úvěru. Návrh objasňuje, že ochrana spotřebitelů, a zejména práv priznaných spotřebitelům podle směrnice o hypotečních úvěrech¹⁰, směrnice o

⁸ Nařízení (EU) č. 575/2013, *tamtéž*.

⁹ Pracovní dokument útvarů Komise: Plán pro společnosti spravující aktiva, SWD(2018) 72.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

spotřebitelském úvěru¹¹ a směrnice o nepřiměřených smluvních podmínkách¹², pokud jde o úvěr poskytovaný úvěrovou institucí, se bude i nadále uplatňovat bez ohledu na to, kdo následně úvěr kupuje nebo obsluhuje. Kromě toho podobně jako v článku 17 směrnice o spotřebitelském úvěru, jsou-li práva věřitele postoupena třetí straně, směrnice o hypotečních úvěrech bude změněna, aby stanovila, že spotřebitel může vůči postupníkovi uplatnit veškeré právní prostředky, které měl k dispozici vůči původnímu věřiteli.

Tento návrh je rovněž v souladu se směrnicí o finančním zajištění¹³, která zavádí evropský režim pro poskytování a realizaci zajištění ve formě cenných papírů, v hotovosti a ve formě úvěrových pohledávek. Postup urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu stanovený v tomto návrhu by nenarušoval zajištění, které se řídí směrnicí o finančním zajištění, neboť by upravoval realizaci jiných typů zajištění než těch, které spadají do oblasti působnosti směrnice o finančním zajištění. Konkrétně by tento návrh poskytl efektivní mimosoudní postupy pro vymáhání kolaterálu ve formě movitého a nemovitého majetku, který poskytují společnosti a podnikatelé za účelem zajištění úvěrů, ale otázky upravené směrnicí o finančním zajištění nebudou tímto návrhem dotčeny.

Tato iniciativa by také zajistila plný soulad s předinsolvenčním a insolvenčním řízením zahájeným podle vnitrostátních právních předpisů členských států. Soulad by byl zajištěn prostřednictvím zásady, že mimosoudní vymáhání kolaterálu stanovené v tomto návrhu by bylo možné, nelze-li uplatnit přerušení vymáhání individuálních nároků v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy.

Tento návrh by kromě toho zajistil plný soulad a komplementaritu s návrhem Komise na rámce pro preventivní restrukturalizaci¹⁴ (návrh na restrukturalizaci), v němž se navrhuje opatření na zvýšení efektivnosti restrukturalizace a úpadkových řízení a zajištění dostupnosti postupů preventivní restrukturalizace tak, aby životaschopné podniky, které mají finanční potíže, předešly platební neschopnosti. Zatímco cílem návrhu na restrukturalizaci¹⁵ je stanovit harmonizovaný právní rámec pro preventivní restrukturalizaci a druhou šanci pro společnosti a podnikatele, tento návrh je zaměřen na zvýšení efektivnosti mimosoudních postupů vymáhání kolaterálu. Aby byl zabezpečen plný soulad a komplementarita s návrhem na restrukturalizaci, mimosoudní vymáhání kolaterálu stanovené v tomto návrhu by bylo možné, pokud nelze uplatnit přerušení vymáhání individuálních nároků v souladu s návrhem na restrukturalizaci. Návrh na restrukturalizaci předpokládá, že věřitelé, včetně zajištěných věřitelů společnosti nebo podnikatele, na něž se vztahuje řízení o restrukturalizaci, podléhají přerušení vymáhání individuálních nároků, aby se vypůjčovateli umožnilo projednat plán restrukturalizace s věřiteli a předejít platební neschopnosti.

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS, Úř. věst. L 133, 22.5.2008, s. 66).

¹² Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách, Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29.

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/txt/?uri=celex%3a32002l0047>).

¹⁴ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU, COM/2016/0723 final, 22. listopadu 2016.

¹⁵ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU, COM/2016/0723 final, 22. listopadu 2016.

- **Soulad s jinými politikami Unie**

Více než pět let poté, co se představitelé evropských států a předsedové vlád shodli na vytvoření bankovní unie, jsou dva pilíře bankovní unie – jednotný dohled a řešení krizí – zavedeny a stojí na pevných základech jednotného souboru pravidel pro všechny instituce EU. Ačkoli bylo dosaženo významného pokroku, jsou potřebné další kroky pro dokončení bankovní unie, včetně zřízení jednotného systému pojištění vkladů, jak je to uvedeno ve sdělení Komise ze dne 17. října 2017 a v plánu předloženém dne 6. prosince jako součást balíčku pro prohloubení hospodářské a měnové unie.

Kromě komplexního balíčku reforem navržených Komisí v listopadu 2016 („Balíček bankovních reforem“), je rozvoj sekundárního trhu pro úvěry a zajišťování zvýšené ochrany zajištěných věřitelů součástí opatření na snížení rizik, která jsou potřebná pro další posílení odolnosti bankovního sektoru, a provádějí se souběžně s postupným zaváděním Evropského systému pojištění vkladů (EDIS). Cílem těchto opatření je současně zajistit trvalý soubor jednotných pravidel pro všechny instituce EU, ať jsou součástí bankovní unie či nikoli. Všeobecné cíle této iniciativy popsané výše jsou plně v souladu se základními cíli EU, mezi něž patří podpora finanční stability snížením pravděpodobnosti a rozsahu financování daňovými poplatníky v případě řešení krize instituce a rovněž přispění k harmonickému a udržitelnému financování hospodářské činnosti, což vede k vysoké úrovni konkurenceschopnosti a ochrany spotřebitele.

Tato iniciativa byla vyhlášena ve sdělení o hodnocení akčního plánu unie kapitálových trhů v polovině období¹⁶. Ve sdělení bylo zdůrazněno, že kapitálové trhy mohou evropským bankám také pomoci překonat problémy s úvěry v selhání. Dále se uvádí, že politiky, jejichž cílem je zlepšit fungování sekundárních trhů pro úvěry v selhání, jsou klíčovou součástí každého trvalého řešení a že pro správu úvěrů v selhání by rovněž byly přínosné efektivnější a předvídatelnější rámce pro prosazování práva, které by umožnily rychlé zpětné získání hodnoty zajištěnými věřiteli.

Jedním z cílů tohoto návrhu je zvýšení schopnosti zajištěných věřitelů rychleji získat hodnotu ze zajištění prostřednictvím postupů mimosoudního vymáhání kolaterálu. Tento návrh umožní zajištěným věřitelům, včetně bank, rychleji získat hodnotu ze zajištění, čímž přispěje k usnadnění poskytování bankovních úvěrů ekonomice, a zejména malým a středním podnikům, a to za nižší cenu, v souladu s cílem unie kapitálových trhů zjednodušit přístup podniků k finančním prostředkům.

Ustanovení o obsluhovatelích a kupcích úvěrů by zajistila větší předvídatelnost a transparentnost na sekundárních trzích pro úvěry v selhání, což by potenciálním kupcům následovně umožnilo přesněji tato aktiva ocenit. Banky by tak měly možnost prodávat své úvěry v selhání větší skupině investorů potenciálně za ceny, jež lépe odrážejí podkladovou hodnotu aktiv. Výsledkem by byly vyčištěné rozvahy a úvěrové instituce lépe připravené zásobovat ekonomiku novými úvěrovými toky.

Řešení zbývajících rizik v evropském bankovním sektoru má velký význam pro jeho fungování a stabilitu a tím i pro širší hospodářství. Členské státy s vysokou mírou úvěrů v selhání mohou mít zejména významné vedlejší účinky na hospodářství EU jako celek, pokud jde o hospodářský růst i finanční stabilitu. Trh úvěrů v selhání segmentovaný podél

¹⁶ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o hodnocení akčního plánu unie kapitálových trhů v polovině období, COM(2017) 292 final, 8.6.2017.

hranic jednotlivých států by z důvodů velkých rozdílů v režimech pro udělování oprávnění nebyl v souladu s cílem unie kapitálových trhů.

Touto iniciativou nejsou dotčeny záruky zavedené pro spotřebitele, mimo jiné ani v případě, kdy je původní věřitel nahrazen neúvěrovou institucí. Právní předpisy EU již obsahují řadu opatření o ochraně spotřebitelů. Tento návrh stanoví, že kupci i obsluhovatelé úvěrů budou muset dodržovat právní předpisy Unie, pokud jde o ochranu spotřebitelů, vztahující se na původní úvěrovou smlouvu. Stejně tak se budou nadále uplatňovat veškerá pravidla ochrany spotřebitelů platná v členském státě spotřebitele, která buď vyplývají přímo z původní úvěrové smlouvy, nebo z jiných pravidel vztahujících se na úvěry poskytované spotřebitelům, nebo se týkají obecných pravidel ochrany spotřebitelů platných v členském státě spotřebitele.

Výše uvedené záruky zahrnují rovněž opatření povinného nebo dobrovolného charakteru poskytovaná v zájmu ochrany spotřebitelů v členském státě jejich obvyklého bydliště, zejména formální a neformální postupy pro vymáhání pohledávek zavedené veřejnými nebo soukromými subjekty, které poskytují úvěrové poradenství předluženým domácnostem zaměřené na vymáhání jejich pohledávek. Kromě toho, pokud jde o vykonávání činností obsluhy úvěrů v přeshraničním kontextu, nejsou tímto nástrojem dotčena harmonizovaná pravidla EU, která stanoví rozhodné právo, příslušnost a uznávání a prosazování rozsudků v občanskoprávních a obchodních věcech, včetně úpadkových řízení.

Práva vypůjčovatele, práva na ochranu osobních údajů a ustanovení vnitrostátního občanského práva, které upravuje převod smluv, nespádají do oblasti působnosti tohoto návrhu. Zpracování osobních údajů v souvislosti s touto směrnicí musí být plně v souladu s pravidly ochrany osobních údajů.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) opravňuje Evropský parlament a Radu k přijímání opatření ke sbližování ustanovení právních a správních předpisů členských států, jejichž účelem je vytvoření a fungování vnitřního trhu. Článek 114 SFEU umožňuje EU přijímat opatření nejenom za účelem odstraňování současných překážek pro vytvoření a fungování vnitřního trhu, ale také pro řešení bariér, které odrazují hospodářské subjekty od plného využívání výhod tohoto trhu, zejména od investování v jiných členských státech. Kromě toho článek 53 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) opravňuje Evropský parlament a Radu k přijímání směrnic pro koordinaci vnitrostátních předpisů týkajících se hospodářských činností.

Kupci a obsluhovatelé úvěrů nemohou v současné době využívat přínosy vnitřního trhu z důvodu překážek kladených různými vnitrostátními právními předpisy, jelikož neexistuje specificky zaměřený a ucelený regulační režim a režim dohledu.

Nebankovní kupci úvěrů poskytovaných úvěrovými institucemi nejsou v některých členských státech právně upraveni, zatímco v jiných mohou být konfrontováni s různými požadavky, v některých případech s požadavkem plné bankovní licence. V praxi to vedlo k situacím, že kupci mohou zákonně působit v jednom členském státě, ale čelí značným překážkám při nákupu úvěrů v jiných členských státech. To je jeden z důvodů, proč kupci působí většinou v omezeném počtu členských států, což způsobovalo celkově omezenou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, neboť počet zainteresovaných kupců zůstává poměrně malý, čímž se zmenšuje prostor pro efektivní a konkurenceschopný trh úvěrů v selhání a jeho potenciální

velkost. Trhy pro úvěry v selhání se vyznačují spíše poměrně malými obchodními objemy, silným vytvářením seskupení ve čtyřech zemích, z nichž pouze jedna je menším členským státem (Itálie, Irsko, Španělsko a Spojené království). Na těchto trzích mají také sklon dominovat velcí kupci, což lze do určité míry vysvětlovat značnými překážkami, které brání vstupu na trh a narušují hospodářskou soutěž.

Obsluhovatelé úvěrů se rovněž potýkají s překážkami při snahách o přeshraniční rozšíření a rozvoj svých činností. Za prvé, pouze některé členské státy tuto činnost regulují, a ty, které to dělají, definují zahrnuté činnosti velmi rozdílně. V praxi tak vznikají překážky pro rozvoj strategií expanze prostřednictvím pobočky nebo přeshraničního poskytování služeb na vnitřním trhu. Za druhé, značný počet členských států vyžaduje oprávnění pro některé činnosti, které tyto obsluhovatelé úvěrů vykonávají. Uvedená oprávnění zahrnují rozdílné požadavky a neposkytují možnost přeshraničního rozšíření. A nakonec v některých případech právní předpisy vyžadují sídlo v místě poskytování služeb, což samo o sobě znemožňuje požívat základní právo poskytovat přeshraniční služby.

Překážky, které obsluhovatelům úvěrů nepřímo brání v přeshraničním působení, kromě toho ovlivňují potenciální kupce, kteří by nemuseli být schopni vstoupit na vnitrostátní trh a kupovat úvěry od úvěrových institucí, pokud potom nemohou externě zajišťovat obsluhu úvěru prostřednictvím jiných subjektů než bank, od nichž koupili úvěrovou smlouvu, nebo využívat služeb obsluhovatelů úvěrů z jiných členských států EU.

Velké rozdíly v regulačních normách přijatých členskými státy přispívají k roztříštěnosti trhu, která omezuje volný pohyb kapitálu a služeb v EU, vede k nedostatečné hospodářské soutěži a zpomaluje rozvoj fungujícího sekundárního trhu pro bankovní úvěry. Omezená účast investorů a obsluhovatelů má za následek slabý konkurenční tlak na obou trzích (trh pro kupce a trh pro obsluhu úvěrů). Vede to k vysokým poplatkům, které firmy obsluhující úvěry účtují kupcům za své služby, a nízkým cenám, jež mohou banky realizovat, když úvěry v selhání prodávají nebankovním investorům, což snižuje pobídky pro banky, aby snížily velké objem svých úvěrů v selhání.

Věřitelé, kteří poskytují zajištěné úvěry společností a podnikatelům, nemohou ve všech členských státech využívat zrychlené a efektivní postupy pro mimosoudní vymáhání těchto úvěrů v případě, že je obchodní vypůjčovatel nesplácí. Pokud by takové postupy byly k dispozici, snížilo by se riziko, že se bankám úvěry v selhání nahromadí.

Aby se zpětně získala hodnota ze zajištění, jež poskytuje vypůjčovatel v různých členských státech, musí věřitel dodržovat pravidla, která se odlišují od pravidel jeho domovského členského státu, a jejichž účinnost není věřiteli známá. Věřitel si v současné době nemůže vybrat možnost, že se s vypůjčovatelem dohodne na postupu společném pro všechny členské státy. Vytváří to náklady na právní poradenství a může to znamenat delší trvání řízení pro zpětné získání a nižší míru zpětně získaných prostředků. Perspektiva, že se ze zajištěného úvěru zpětně získá méně prostředků nebo přinejhorším žádné, když ho dlužník nesplácí, může věřitele odradit od poskytování především přeshraničních úvěrů, nebo může zvýšit cenu úvěrů pro podniky. To naopak odrazuje vypůjčovatele od toho, aby se obrátili na věřitele v různých členských státech, brání volnému pohybu kapitálu a má přímý dopad na fungování jednotného trhu. Pokud jde o zpřístupnění financování podnikům, zejména malým a středním podnikům, které jsou ve velké míře závislé na bankovních půjčkách, je tu nevyužitý potenciál unie kapitálových trhů.

Podobně investoři, kteří zvažují nákup portfolií úvěrů v selhání, vezmou při zpětném získání hodnoty z kolaterálu spojeného těmito úvěry v úvahu potenciální právní nejistotu a je-li přeshraniční zpětné získání hodnoty obtížnější, nebo je spojeno s právní nejistotou, bude to mít negativní vliv na cenu a v důsledku toho i na možnosti bank prodat portfolio také investorům z různých členských států za cenu, která se co nejvíce blíží ceně stanovené bankou za poskytování těchto úvěrů¹⁷.

Současná roztržičnost se projevila v různých úrovních financování podniků, neboť bankovní úvěry jsou pro společnosti, zejména malé a střední podniky, v členských státech bez účinných postupů pro zpětné získání hodnoty ze zajištěných úvěrů méně přístupné.

Vytvoření rámce pro účinné postupy mimosoudního vymáhání kolaterálu by zajistilo, že v případě že obchodní vypůjčovatel nesplatí úvěr, budou moci zajištění věřitelé ve všech členských státech využívat různé společné zrychlené nástroje pro zpětné získání hodnoty ze zaručených půjček. Snížením nejistoty ve výsledcích postupů vymáhání (např. míra zpětně získaných prostředků a doba návratnosti) v přeshraničních transakcích by motivovalo ve větší míře k přeshraničním transakcím.

- **Subsidiarita (nevýlučná pravomoc)**

Podle článku 4 SFEU musí být opatření EU pro dotvoření vnitřního trhu posuzováno podle zásady subsidiarity stanovené v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (SEU). Musí se posoudit, zda by členské státy nemohly dosáhnout cílů návrhu v rámci svých vnitrostátních právních systémů a zda se cílů z důvodu rozsahu a účinků lépe dosáhne na úrovni EU.

Od finanční krize v roce 2008 objem úvěrů v selhání, který až do nedávné doby rostl, narušil tržní vnímání evropského bankovního sektoru jako celku a měl negativní vliv v celé EU. Tyto faktory jsou nyní ještě důležitější v souvislosti s bankovní unií. Několik členských států aktivně jednalo s cílem řešit vysoký objem úvěrů v selhání v posledních letech, ve většině případů s podporou ekonomického ozdravného programu EU/MMF.

I když členské státy uznaly závažnost problémů úvěrů v selhání, většina dosud nepřijala účinná opatření pro řešení převodů úvěrů v selhání na straně „poptávky“. Ty, které přistoupily k právní úpravě kupování a obsluhy úvěrů, tak učinily, aniž by počítaly s přeshraničními situacemi. Vedlo to k nedostatečné hospodářské soutěži na trhu. Různé přístupy uplatňované členskými státy a jejich rozdílné výklady zejména činností obsluhy úvěrů vedly k roztržičnosti těchto trhů. Cílů proto nelze dosáhnout prostřednictvím individuálních opatření jednotlivých členských států.

Útvary Komise monitorovaly trh řadu let a zjistily narůstající odlišnosti a zvyšující se rozsah problémů, které vyžadují zásah na úrovni EU. Důkazy shromážděné prostřednictvím studií a veřejných konzultací ukázaly, že obnova hospodářského růstu nebyla dostatečná k tomu, aby se snížily objemy úvěrů v selhání, protože mají vliv na solidnost bank, jejich poskytování úvěrů a perspektivy celkového hospodářského růstu. Mezi členskými státy nebylo zatím vyvinuto úsilí o koordinaci pravidel pro kupce bankovních úvěrů a obsluhovatele úvěrů. Opatření přijatá členskými státy mohou napravit pouze jejich vlastní vnitrostátní tržní podmínky, což by nepostačovalo ke snížení záporného vlivu na fungování jednotného trhu.

¹⁷ Jestliže banka vytvořila rezervu na 30 % úvěru v selhání a potom jej likviduje za nižší cenu než 70 % hodnoty, bude to mít za následek další ztrátu pro banku.

Poskytnutí rámce EU by zajistilo jednotné podmínky vstupu pro kupce a obsluhovatele úvěrů a pro udělení oprávnění k vykonávání jejich činností na celém jednotném trhu. Vedlo by to zejména k větší hospodářské soutěži mezi potenciálními investory do bankovních úvěrů a umožnilo by to bankám prodávat je za konkurenceschopnější ceny. Naproti tomu by měly banky možnost snížit expozici, pokud jde o úvěry, které přestaly být spláceny, a přesměrovat zdroje na nové půjčky pro hospodářství. Současně by bylo zajištěno, že díky zárukám poskytovaným spotřebitelům zůstane úroveň ochrany spotřebitelů při prodeji a obsluze spotřebitelských úvěrů původně poskytnutých úvěrovými institucemi v celé Unii zachována.

Podobně členské státy, které už zavedly postupy mimosoudního vymáhání, stanovily vnitrostátní pravidla z důvodů souvisejících především s vnitrostátními hledisky. V některých případech jsou postupy mimosoudního vymáhání kolaterálu zavedeny už dlouhou dobu a nebyly nezbytně podnětem k přeshraničním transakcím. Vzhledem k rozdílům v účinnosti existujících vnitrostátních postupů a k tomu, že v některých členských státech tyto postupy chybí, je cílem účinně zpřístupnit tyto systémy v celé EU a zajistit, aby je mohly používat banky nebo jiné podniky oprávněné poskytovat úvěr ve všech členských státech. Vzhledem k provázanosti vymáhání kolaterálu s právními předpisy členských států v oblasti občanského, majetkového, obchodního, předúpadkového a úpadkového a veřejného práva, by plánovaná pravidla pro tento jasný společný mechanismus mimosoudního vymáhání kolaterálu musela být možné uplatňovat způsobem, který je v souladu s těmito právními předpisy členských států. Níže uvedená ustanovení proto zavádí doplňující společný mechanismus, který nevyžaduje, aby členské státy zasahovaly do svých vnitrostátních systémů mimosoudního vymáhání, jestliže taková pravidla pro typ kolaterálu zahrnutý do tohoto návrhu existují. Postup urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu je určen jako jasný mechanismus k zajištění toho, že mezi věřitelem a obchodním vypůjčovatelem může být smluvně dohodnut mechanismus mimosoudního vymáhání pro movitá a nemovitá aktiva poskytnutá jako kolaterál.

Těchto cílů lze lépe dosáhnout na úrovni EU.

- **Proporcionalita**

Podle zásady proporcionality by obsah ani forma činnosti EU neměly překročit rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv.

Tento návrh nevychází za rámec toho, co je nezbytné pro podporu vstupu na trh a přeshraniční rozvoj, jelikož jím nejsou dotčena ustanovení vnitrostátních právních předpisů o skutečném převodu práv věřitele, ani platná pravidla o preventivní restrukturalizaci nebo úpadkových řízeních.

Níže uvedená ustanovení zavádějí regulační systém, který je přiměřený z hlediska vytvoření podmínek dostatečně závazných k tomu, aby byly účinné v plnění cílů a současně umožňovaly členským státům maximální pružnost v zachování vnitrostátních předpisů, která chrání práva a možnost vznést námitky vypůjčovateli.

Navíc, i když návrhem nejsou dotčena existující pravidla o ochraně spotřebitelů, návrh přihlíží k potřebě zvýšených záruk, když jsou dotčeny spotřebitelské úvěry. Tím, že návrh uznává tyto oprávněné důvody, zavádí požadavek, aby kupci spotřebitelské úvěry ze třetích zemí využívali služby oprávněných obsluhovateli úvěrů, na něž se vztahují požadavky této směrnice a kteří podléhají dohledu vnitrostátních příslušných orgánů v EU. Předpokládaný mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu podobně usiluje o rovnováhu zájmů věřitele a obchodního vypůjčovatele. Není k dispozici pro vymáhání úvěrů

poskytnutých spotřebitelům a dokonce by nebyl k dispozici ani pro vlastníky podniků za účelem vymáhání kolaterálu, který záleží na původním bydlišti obchodního vypůjčovatele. Pokud obchodní vypůjčovatel už splatil větší část (85 %) dlužné částky podle úvěrové smlouvy, poskytl by se mu další čas na uskutečnění platby, než by se kolaterál mohl vymáhat.

Zvolený právní nástroj, směrnice, je přizpůsobený dosažení cílů zabezpečit rovné podmínky mezi zajištěnými věřiteli, pokud jde o jejich schopnost dohodnout se s vypůjčovatelem na mimosoudním řízení o zpětném získání hodnoty z kolaterálu za účelem zachování finanční stability a zvýšení příležitostí financování pro podniky.

- **Výběr nástroje**

Byla zvolena směrnice s cílem zajistit, aby její ustanovení mohly provést členské státy v souladu s existujícími zákony soukromého a veřejného práva vzhledem k četným souvislostem se zákony občanského, obchodního, majetkového a insolvenčního práva. Článek 53 SFEU, který je jedním z právních základů tohoto návrhu, stanoví pouze přijetí směrnice.

Kromě toho vzhledem k potřebě zajistit správní spolupráci a současně umožnit různorodost výběrů dohledu, které v současné době existují v členských státech, pokud jde o činnosti zahrnuté do tohoto návrhu, směrnice se zdá být vhodnou volbou nástroje.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení ex post/kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Kontroly účelnosti ex post se neuplatňují, neboť tato oblast byla dříve regulována pouze na vnitrostátní úrovni.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Útvary Komise uskutečnily specificky zaměřenou veřejnou konzultaci o rozvoji sekundárních trhů pro úvěry v selhání a ochraně věřitelů zajištěných před nesplácením vypůjčovatelů¹⁸. Reakce na tuto veřejnou konzultaci poskytly kvalitativní důkazy pro podporu zpracování posouzení dopadů.

Návrh ve velké míře odráží zpětnou vazbu z konzultací.

Návrh odráží rovněž zpětnou vazbu odborné skupiny, s níž útvary Komise konzultovaly urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu. Návrh je vhodnějším přístupem k dosažení cíle politiky ve srovnání s plnou harmonizací vytvořením nového zajišťovacího práva, jak se to původně předpokládalo ve veřejné konzultaci.

Převážná většina reakcí na veřejnou konzultaci o sekundárních trzích pro úvěry v selhání potvrzuje, že současná velikost, likvidita a struktura trhů v EU je pro správu a řešení úvěrů v selhání v EU překážkou.

Pro převážnou většinu těchto respondentů, kteří poskytli stanovisko, jsou rozdíly ve vnitrostátních pravidlech vztahujících se na prodej úvěrů v selhání podstatnou překážkou pro rozvoj trhů úvěrů v selhání. Co se týče charakteru překážek pro přeshraniční činnost, převládající počet odpovědí se vztahuje na právní rámec, pravidla insolvenčních řízení a místní postupy. Některé zúčastněné strany požadují další pravidla za účelem zajištění ochrany

¹⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017-non-performing-loans-consultation-document_en.pdf.

spotřebitelů/dlužníků, zatímco jiné zúčastněné strany se domnívají, že platná pravidla jsou dostatečná a měla by se zachovat. Podstatná většina podporuje rámec EU pro úvěrové služby. Téměř všichni respondenti, kteří podporují rámec EU pro úvěrové služby, zastávají stanovisko, že tento rámec by měl zahrnovat režim udělování licencí, a asi polovina z nich navrhuje, aby reguloval dohled nad obsluhovateli úvěrů.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Návrh čerpá ze širokého výzkumu, externích studií, cílených konzultací, rozhovorů a jiných zdrojů.

Různé evropské a mezinárodní organizace uveřejnily analytické zprávy, které jsou založeny na výzkumných seminářích a konzultacích se zúčastněnými stranami (ESRB, EBA, SSM, ECB a MMF). Útvary Komise by mohly vycházet zejména ze zprávy specificky zaměřené podskupiny pro úvěry v selhání Výboru Rady pro finanční služby a rovněž z průzkumu prostřednictvím konzultací, akademiků a skupin expertů. Odborná skupina s členskými státy a orgány EU byla zřízena v polovině roku 2017 za účelem sledování akčního plánu Rady.

Návrh čerpá také z cílených žádostí o informace zaslaných ministerstvům spravedlnosti členských států a odborníkům na právní otázky a z několika setkání s národními odborníky z členských států. Shromažďování informací zahrnuje také setkání se zúčastněnými stranami a akademické výzkumné zprávy.

- **Posouzení dopadů**

Hlavní hospodářské a sociální dopady byly prozkoumány ve dvou posouzeních dopadů, které jsou přiloženy k tomuto návrhu.

První posouzení dopadů zkoumalo situaci kupců a obsluhovateli úvěrů. Popisuje základní scénář a porovnává ho se třemi případnými možnostmi týkajícími se omezení překážek pro vstup kupců a obsluhovateli úvěrů na trh. Základní scénář bere v úvahu, že konkrétní překážky pro vstup na trh by v některých členských státech existovaly i nadále a pravidla jednání, která odrazují investory od vstupu na trh a vycházejí ze vztahu investorů s obsluhovateli úvěrů, by zůstala platná. Na základě řady pravidel uplatňovaných v členských státech a diskusí o osvědčených regulačních postupech byly navrženy tři možnosti s cílem usnadnit a harmonizovat vstup na trh, a to buď použitím nezávazných společných zásad na vysoké úrovni, které se zaměřují na nejzávažnější překážky, závazných společných norem, jež umožňují přeshraniční činnost na základě oprávnění pro přeshraniční činnost nebo závazného jednotného souboru pravidel, který by zahrnoval udělování oprávnění pro přeshraniční činnost. V návaznosti na analýzu provedenou v posouzení dopadů jsou poslední dvě možnosti stejně efektivní a mezi nimi byla možnost závazných společných norem posouzena jako přiměřenější pro dosažení cíle také vzhledem k velmi rozdílným ustanovením týkajícím se převodů úvěrů a práv vypůjčovateli v členských státech, které mohou vyžadovat prostor pro posouzení jednotlivých států.

Posouzení dopadů bylo předloženo Výboru pro kontrolu regulace dne 8. prosince 2017¹⁹. Výbor pro kontrolu regulace vydal záporné stanovisko k posouzení dopadů a poskytl řadu

¹⁹ Pracovní dokument útvarů Komise – Posouzení dopadů: Rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání odstraněním zbytečných omezení týkajících se obsluhy úvěrů třetími stranami, převodu úvěrů a urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu (Část 1/2). SWD (2018) 75.

doporučení pro zlepšení. Dokument byl podle toho revidován a opětovně předložen dne 29. ledna 2018. Dne 13. února 2018 poskytl Výbor pro kontrolu regulace kladné stanovisko²⁰.

Klíčové změny zahrnuté do posouzení dopadů za účelem zohlednění připomínek Výboru pro kontrolu regulace byly tyto:

Byl zařazen nový úvod společný pro všechny tři legislativní iniciativy pro úvěry v selhání, který vysvětluje otázku úvěrů v selhání v širších souvislostech a podrobněji rozpracovává propojení mezi různými iniciativami v akčním plánu pro úvěry v selhání.

Jako příčiny problémů byly zahrnuty rozdíly v právech vypůjčovatелů a rovněž diskuse, jak se vzájemně ovlivňují se změnami v režimu udělování oprávnění pro investory do úvěrů v selhání a obsluhovatele úvěrů. Tento aspekt byl rovněž zohledněn v diskusi o obecném dopadu iniciativy.

Konkrétní ustanovení byla dále upřesněna, včetně popisu jejich potenciálního rozsahu a diskuse o osvědčených postupech a o tom, jak by se mohla propojit s jednotným regulačním režimem. Bylo vysvětleno, že prodej úvěrů zahrnuje jak splácené úvěry, tak i úvěry v selhání.

V návaznosti na doporučení ke druhému stanovisku Výboru pro kontrolu regulace byly zahrnuty tyto změny:

Soubor upřednostňovaných možností byl zúžen a spojení s konkrétními ustanoveními, která je obsahují, bylo popsáno podrobněji.

Soubor ukazatelů monitorování byl rozšířen, aby obsahoval také jednání obsluhovatelů a kupců úvěrů v selhání s ohledem na práva vypůjčovatелů a orgány dohledu.

Druhé posouzení dopadů se zabývalo urychleným mimosoudním vymáháním kolaterálu. Určilo a přezkoumalo čtyři možnosti politiky²¹. První možnost se vztahovala na případné neregulační opatření založené na existujících mezinárodních harmonizačních iniciativách pro postupy mimosoudního vymáhání kolaterálu, přičemž by Komise členskými státy doporučila, aby tyto postupy zavedly. Druhá a upřednostňovaná možnost prozkoumala možnost a přínosy zavedení minimální harmonizace postupu mimosoudního vymáhání kolaterálu v EU tak, aby banky ve všech členských státech měly k dispozici účinný postup pro mimosoudní vymáhání kolaterálu. Třetí možnost je zaměřena na vytvoření nového zajištění spolu s plně harmonizovaným postupem pro mimosoudní vymáhání. Čtvrtá možnost, která byla vyřazena v raném stadiu, zvažovala vytvoření unijního mechanismu mimosoudního vymáhání práva prostřednictvím alternativního režimu.

Návrh je podpořen kladným stanoviskem, které dne 12. ledna 2018 vydal Výbor pro kontrolu regulace k urychlenému mimosoudnímu vymáhání kolaterálu²².

Jak navrhl Výbor pro kontrolu regulace, posouzení dopadů bylo změněno zařazením popisu dopadu návrhu na vnitrostátní právní předpisy členských států.

²⁰ Stanovisko Výboru pro kontrolu regulace: Posouzení dopadů / Rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání, Ares(2018)827204 – 13. února 2018.

²¹ Pracovní dokument útvarů Komise – Posouzení dopadů: Rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání odstraněním zbytečných omezení týkajících se obsluhy úvěrů třetími stranami, převodu úvěrů a urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu (Část 2/2). SWD (2018) 75

²² Stanovisko Výboru pro kontrolu regulace: Posouzení dopadů / Urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu, Ares(2018)215454 – 12. ledna 2018.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Harmonizovaný rámec udělování oprávnění snižuje správní náklady v celé EU a umožňuje obsluhovatelům úvěrů rozšířit své činnosti do různých členských států s použitím tohoto oprávnění pro přeshraniční činnost.

- **Základní práva**

Tento návrh respektuje základní práva a řídí se zásadami uznávanými Listinou základních práv Evropské unie, zejména pokud jde o svobodu podnikání, právo na vlastnictví, právo na spravedlivý proces, ochranu osobních údajů a ochranu spotřebitelů.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Tento legislativní návrh nemá žádné rozpočtové důsledky na rozpočet Evropské unie.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Hodnocení se předpokládá 5 let po provedení opatření a v souladu s pokyny Komise pro zlepšování právní úpravy. Cílem hodnocení bude posoudit kromě jiného, jak byla opatření účinná a efektivní z hlediska dosažení cílů politiky, a rozhodnout, zda jsou potřebná nová opatření nebo změny. Členské státy poskytnou Komisi informace nezbytné pro přípravu této zprávy.

- **Informativní dokumenty (u směrnice)**

S přihlédnutím k rozmanitosti vnitrostátních právních systémů a systémů dohledu a potřebě důsledného provádění směrnice by oznámení o prováděcích opatřeních, která přijaly členské státy, mělo být doprovázeno jedním nebo více dokumenty vysvětlujícími vztah mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých k provedení směrnice.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Hlava I obsahuje předmět, oblast působnosti a definice.

Tato směrnice se vztahuje na kupce a obsluhovatele úvěrů vydaných původně úvěrovými institucemi nebo jejich dceřinými podniky bez ohledu na typ dotčeného vypůjčovatele. Tato směrnice se nevztahuje na nákup a obsluhu úvěrových smluv prováděných úvěrovými institucemi a jejich dceřinými podniky v EU nebo na nákup a obsluhu úvěrových smluv vydaných jinými typy věřitelů než úvěrovými institucemi a jejich dceřinými podniky.

Pokud jde o postup urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu, tato směrnice se vztahuje na úvěrové smlouvy uzavřené mezi věřiteli, především bankami a vypůjčovateli pro účely jejich obchodu, podnikání nebo profesní činnosti, které jsou zajištěny jakýmkoli movitým a nemovitým majetkem ve vlastnictví vypůjčovatele, a které byly dány do zástavy věřiteli s cílem zajistit splacení úvěru. Omezení rozsahu na podnikové úvěry by mělo předejít negativním dopadům na spotřebitele a domácnosti. Dokonce i v případě obchodních vypůjčovatelů bude hlavní bydliště vlastníka podniku vyjmuta z rozsahu na základě sociálních hledisek.

V článku 3 jsou uvedeny definice, které se používají pro účely této směrnice.

Hlava II stanoví rámec pro obsluhovatele úvěrových smluv vydaných úvěrovými institucemi.

Kapitola I obsahuje pravidla pro udělování oprávnění obsluhovatелům úvěrů.

Článek 5 stanoví maximální soubor požadavků, které musí obsluhvatelé úvěrů splňovat, aby jim bylo v jejich domovském členském státě uděleno oprávnění.

V článku 6 se uvádí postup pro udělování oprávnění a v článku 7 případy, kdy lze oprávnění odejmout.

Článek 8 zavádí povinnost vytvořit veřejný rejstřík oprávněných obsluhovatelů úvěrů v každém členském státě.

Článek 9 obsahuje požadavek, aby vztah mezi obsluhovatelem úvěru a věřitelem byl založen na písemné smlouvě, která kromě jiných otázek obsahuje jasný odkaz na povinnost dodržovat unijní a vnitrostátní právo vztahující se na úvěrovou smlouvu. Kromě toho se v něm od obsluhovatele úvěrů požaduje, aby po dobu 10 let vedl záznamy, k nimž budou moci mít přístup příslušné orgány.

V článku 10 se stanoví pravidla externího zajišťování činností obsluhovatelů úvěrů zajišťující, že tito zůstanou plně odpovědní za veškeré povinnosti podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice.

Kapitola II se zabývá ustanoveními o přeshraniční obsluze úvěrů.

V článku 11 se členské státy žádají, aby oprávněným obsluhovatелům úvěrů umožnily volný pohyb služeb v Unii. Za tímto účelem jsou ve směrnici stanoveny konkrétní ustanovení o postupech a o komunikaci mezi domovskými a hostitelskými orgány.

Článek 12 obsahuje specifická pravidla, jak by se měl vykonávat dohled nad přeshraničními obsluhovateli úvěrů sdílením zátěže dohledu mezi domovskými a hostitelskými příslušnými orgány.

Hlava III se vztahuje na kupce úvěrů.

Článek 13 stanoví, že věřitelé poskytnou kupci úvěrů veškeré nezbytné informace před uzavřením smlouvy, přičemž je nutno náležitě dodržovat pravidla ochrany osobních údajů. Dojde-li k prvnímu převodu úvěru z úvěrové instituce na kupce, který není úvěrovou institucí, musí o tom být informován orgán dohledu nad úvěrovou institucí.

Článek 14 zmocňuje úvěrové instituce k používání norem týkajících se údajů poskytovaných Evropským orgánem pro bankovníctví.

V článku 15 je zástupcům usazeným v Unii, kteří zastupují kupce úvěrů se sídlem mimo Unii, v případě úvěrové smlouvy uzavřené se spotřebiteli uložena povinnost využívat oprávněného obsluhovatele úvěrů nebo úvěrovou instituci Unie.

Článek 16 obsahuje pravidla, podle nichž kupci úvěrů informují příslušné orgány o obsluze kupovaných úvěrů.

Článek 17 zahrnuje pravidlo, podle něhož kupec ze třetí země v případě sjednání převodu úvěrové smlouvy určí zástupce usazeného v Unii. Zástupce bude odpovědný za povinnosti uložené kupcům úvěrů podle této směrnice.

V článku 18 se stanoví pravidla týkající se vymáhání plnění úvěrové smlouvy kupcem úvěrů přímo a povinnost poskytovat informace, kterou mají kupci úvěrů a příslušné orgány.

Článek 19 zavádí povinnost kupce poskytovat informace v případě, že převádí úvěrovou smlouvu.

Hlava IV zahrnuje dohled prováděný příslušnými orgány.

Článek 20 stanoví povinnost trvale dodržovat vnitrostátní předpisy přijaté k provedení této směrnice a určit příslušné orgány odpovědné za vykonávání funkcí a povinností stanovených vnitrostátními předpisy přijatými k provedení této směrnice.

V článku 21 se podrobně popisují pravomoci příslušných orgánů týkající se dohledu, zatímco článek 22 stanoví pravidla o správních pokutách a nápravných opatřeních.

Hlava V zavádí rámec pro urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu, což je dobrovolný nástroj dohodnutý mezi zajištěným věřitelem a obchodním vypůjčovatelem, který může zajištěný věřitel uplatnit, jakmile jsou splněny podmínky článku 23.

V článku 24 se členské státy žádají, aby zavedly nejméně jeden postup vymáhání, který lze použít pro účely mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu uvedeného v tomto návrhu. Členské státy si mohou vybrat mezi postupy veřejné dražby a soukromého prodeje, které se běžně používají pro realizaci kolaterálu. Pokud vnitrostátní právní předpisy stanoví postup přivlastnění aktiv, lze ho použít také pro účel tohoto postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu. Členské státy mohou podle vlastního uvážení rozhodnout o typu postupu vymáhání, který by měl být věřitelům k dispozici, s ohledem na velkou provázanost vymáhání kolaterálu se soukromým a veřejným právem, a zejména v závislosti na typu zajištění použitého pro zajištění kolaterálu.

V článku 28 se vypůjčovateli uděluje právo vznést námitky u soudu proti použití tohoto postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu.

S cílem chránit vypůjčovatele se v článku 29 v případě zpětného získání příliš vysoké částky prostřednictvím tohoto postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu ve srovnání s nesplaceným dluhem vyžaduje od věřitele, aby obchodnímu vypůjčovateli zaplatil každý kladný rozdíl mezi nesplacenou částkou úvěrové smlouvy se zajištěním a výnosy z prodeje aktiv (po veřejné dražbě nebo soukromém prodeji). V případě přivlastnění aktiv je vhodné požádat věřitele, aby vypůjčovateli zaplatil každý kladný rozdíl mezi nesplacenou částkou úvěrové smlouvy se zajištěním a oceněním aktiv.

Cílem článku 32 je zajistit plný soulad a doplňkovost tohoto postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu s předinsolvenčním a insolvenčním řízením zahájeným v souladu s právními předpisy členských států. Článek 32 má rovněž za cíl zajistit plný soulad a doplňkovost tohoto postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu s návrhem na restrukturalizaci stanovením toho, že na věřitele, včetně zajištěných věřitelů podniku nebo podnikatele, u nichž probíhá restrukturalizace, se vztahuje přerušení vymáhání individuálních nároků.

V článku 33 se členské státy, a v případě úvěrových institucí orgány dohledu nad nimi, žádají, aby každoročně sbíraly údaje o počtu zajištěných úvěrů vymáhaných mimosoudním řízením a o lhůtách a výši míry zpětně získaných prostředků, a aby každý rok zasílaly tyto údaje Komisi.

Hlava VI stanoví v článku 34 konkrétní záruky pro spotřebitele v případě změny úvěrové smlouvy a v článku 35 vyřizování stížností obsluhovateli úvěrů i příslušnými orgány.

Článek 36 znovu potvrzuje dodržování pravidel ochrany osobních údajů.

Článek 37 stanoví obecnou povinnost správní spolupráce mezi příslušnými orgány.

Hlava VII obsahuje v článku 38 změnu směrnice o hypotečních úvěrech s cílem stanovit, že v případě převodu úvěru na spotřebitele, na něhož se vztahuje tato směrnice, má spotřebitel právo uplatnit vůči kupci úvěrů veškeré právní prostředky, které měl k dispozici vůči původnímu věřiteli, a povinnost informovat spotřebitele.

Hlava VIII obsahuje závěrečná ustanovení o zřízení výboru, který bude nápomocen Komisi, o přezkumu, lhůtě pro provedení ve vnitrostátním právu, vstupu v platnost a určení

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o obsluhovatelích úvěrů, kupcích úvěrů a vymáhání kolaterálu**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 53 a článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²³,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Stanovení komplexní strategie pro řešení otázky úvěrů v selhání je prioritou Unie²⁴. Ačkoli odpovědnost za řešení úvěrů v selhání mají především úvěrové instituce a členské státy, úsilí o snížení současného objemu úvěrů v selhání a o zamezení jejich nadměrnému nahromadění v budoucnu má i jasný unijní rozměr. Vzhledem k vzájemnému propojení bankovních a finančních systémů v Unii, kde úvěrové instituce působí v několika jurisdikcích a členských státech zároveň, může snadno dojít k efektu přelévání mezi členskými státy a Unií, pokud jde o hospodářský růst i finanční stabilitu.
- (2) Integrovaný finanční systém zvýší odolnost hospodářské a měnové unie vůči negativním otřesům, neboť usnadní soukromé sdílení přeshraničních rizik, čímž zároveň sníží potřebu veřejného sdílení rizik. Aby se dosáhlo těchto cílů, měla by Unie dokončit bankovní unii a dále rozvíjet unii kapitálových trhů (CMU). Řešení velkého množství úvěrů v selhání a jejich případného nahromadění v budoucnu je důležité pro dokončení bankovní unie, neboť je to nezbytné pro zajištění hospodářské soutěže v bankovním sektoru, zachování finanční stability a podporu úvěrování, aby v Unii vznikala pracovní místa a docházelo k růstu.
- (3) V červenci 2017 Rada ve svém „Akčním plánu k řešení úvěrů v selhání v Evropě“²⁵ vyzvala různé instituce, aby přijaly příslušná opatření s cílem dále řešit vysoký počet úvěrů v selhání v Unii. Akční plán stanoví komplexní přístup, který se zaměřuje na kombinaci doplňujících opatření politiky ve čtyřech oblastech: i) bankovní dohled a

²³ Úř. věst. C , , s. .²⁴ Viz diskusní dokument o prohloubení hospodářské a měnové unie na adrese: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_en.pdf, 31. května 2017.²⁵ 11. července 2017, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/11/conclusions-non-performing-loans/pdf>.

regulace, ii) reforma rámců pro restrukturalizaci, insolventi a vymáhání dluhů, iii) rozvoj sekundárních trhů pro klasifikovaná aktiva a iv) podpora restrukturalizace bankovního systému. Opatření v těchto oblastech se mají přijímat na vnitrostátní úrovni a tam, kde to bude vhodné, na úrovni Unie. Komise oznámila podobný záměr ve svém „Sdělení o dokončení bankovní unie“ ze dne 11. října 2017²⁶, v němž se požaduje komplexní balíček pro řešení úvěrů v selhání v Unii.

- (4) Tato směrnice spolu s jinými opatřeními, která Komise předkládá, jakož i opatření prováděná Evropskou centrální bankou v souvislosti s bankovním dohledem na základě jednotného mechanismu dohledu (SSM) a Evropským orgánem pro bankovnínictví, vytvoří vhodné prostředí pro úvěrové instituce, aby se zabývaly úvěry v selhání ve svých rozvahách, a sníží riziko budoucího nahromadění úvěrů v selhání.
- (5) Úvěrové instituce budou muset odložit stranou dostatečné zdroje pro případ, že nové úvěry přestanou být spláceny, což by mohlo vytvořit vhodné pobídky pro řešení úvěrů v selhání v raném stadiu a zamezit jejich přílišnému nahromadění. Přestanou-li být úvěry spláceny, účinnější mechanismy vymáhání zajištěných úvěrů by úvěrovým institucím umožnily vymáhat tyto úvěry, na které se vztahují příslušné záruky pro vypůjčovatele. Pokud by objem úvěrů v selhání přesto příliš vzrostl – jak je tomu v současné době u některých úvěrových institucí a členských států – měly by mít úvěrové instituce možnost prodat je jiným subjektům na efektivních, konkurenceschopných a transparentních sekundárních trzích. Příslušné orgány úvěrových institucí jim při tom poskytnou pomoc na základě svých stávajících zvláštních bankovních pravomocí tzv. pilíře 2 podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013²⁷ (CRR). Pokud se úvěry v selhání stanou značným a rozsáhlým problémem, členské státy mohou založit vnitrostátní společnosti spravující aktiva, nebo stanovit jiná alternativní opatření v rámci současných pravidel pro státní podporu a řešení krize bank.
- (6) Tato směrnice by měla úvěrovým institucím umožnit lépe řešit úvěry, z nichž se stanou úvěry v selhání, zlepšením podmínek buď pro vymáhání kolaterálu použitého pro zajištění úvěru, nebo prodej úvěru třetím stranám. Zavedení urychleného vymáhání kolaterálu jako rychlého mechanismu pro zpětné získání záruční hodnoty by snížilo náklady na řešení úvěrů v selhání, a tím podpořilo úvěrové instituce i kupce úvěrů v selhání při zpětném získávání hodnoty. Když se úvěrové instituce potýkají s velkým nárůstem úvěrů v selhání a nedostatkem pracovníků nebo odborných poznatků pro jejich náležitou obsluhu, bylo by navíc jedním ze schůdných řešení buď zajišťovat obsluhu těchto úvěrů externě specializovaným obsluhovatelem úvěru, nebo převést úvěrovou smlouvu na kupce úvěrů, který má potřebnou odvahu podstoupit riziko a odborné zkušenosti, aby to zvládl.
- (7) Obě řešení pro úvěrové instituce, které se mají zabývat úvěry v selhání, stanovené touto směrnicí se vzájemně posilují. Kratší doba pro vymáhání a zvýšená míra zpětně získaných prostředků, jak se očekává u urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu, zvyšují hodnotu úvěru v selhání. Následovně by se zvýšily nabídkové ceny v transakcích s úvěry v selhání. Další účinek spočívá v tom, že prodej úvěrů v selhání bude méně složitý, bude-li úvěr kolateralizovaný. Důvodem je skutečnost, že stanovení ceny kolateralizovaného úvěru v selhání je jednodušší než u nezajištěného

²⁶ Sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o dokončení bankovní unie, COM(2017) 592 final, 11.10.2017.

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o omezitelných požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

úvěru v transakci na sekundárním trhu, neboť hodnota kolaterálu stanoví minimální hodnotu úvěru v selhání. Na likvidnějším a lépe fungujícím trhu pro úvěry v selhání, na němž by investoři projevili větší zájem o úvěry v selhání a který by zahrnoval možnost urychleného vymáhání, by vznikly další pobídky pro úvěrové instituce, aby při poskytování nových úvěrů používaly urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu. Kromě toho by harmonizace dosažená touto směrnicí podpořila rozvoj celounijních investorů do úvěrů v selhání, čímž by se dále zvýšila likvidita trhu.

- (8) Ačkoli pojmy „půjčky“ a „banky“ se obecně používají ve veřejných debatách, dále se používají přesnější právní pojmy jako „úvěr“ nebo „úvěrová smlouva“ a „úvěrová instituce“. Kromě toho, není-li stanoveno jinak, pojmy banka a úvěrová instituce zahrnují rovněž jejich dceřiné podniky.
- (9) Tato směrnice by podpořila rozvoj sekundárních trhů pro úvěry v selhání v Unii odstraněním překážek pro převod úvěrů v selhání úvěrovými institucemi na neúvěrové instituce a současně by chránila práva spotřebitelů. Každé navržené opatření by mělo rovněž zjednodušit a harmonizovat požadavky na udělení oprávnění obsluhovatелům úvěrů. Tato směrnice by měla proto vytvořit celounijní rámec pro kupce i obsluhovatele úvěrových smluv vydaných úvěrovými institucemi.
- (10) Kupci a obsluhvatelé úvěrů však nemohou v současné době využívat výhody vnitřního trhu z důvodu překážek kladených různými vnitrostátními právními předpisy, jelikož neexistuje specificky zaměřený a ucelený regulační režim a režim dohledu. Členské státy mají velmi rozdílná pravidla pro to, jak mohou neúvěrové instituce získat úvěrové smlouvy od úvěrových institucí. Neúvěrové instituce, které kupují úvěr vydaný úvěrovou institucí, nejsou v některých členských státech regulované, kdežto v jiných podléhají různým požadavkům, které se někdy rovnají požadavkům na získání oprávnění úvěrové instituce. Tyto rozdíly v regulačních požadavcích měly za následek značné překážky v zákonném přeshraničním nákupu úvěrů v Unii, hlavně zvýšení nákladů na dodržování předpisů, kterému kupci čelili, když usilovali o nákup úvěrových portfolií. V důsledku toho působí kupci úvěrů v omezeném počtu členských států, což vedlo k malé hospodářské soutěži na vnitřním trhu, jelikož počet zainteresovaných kupců úvěrů zůstává nízký. Vedlo to k neefektivním sekundárním trhům pro úvěry v selhání. Kromě toho mají vnitrostátní trhy pro úvěry v selhání v podstatě tendenci zůstat malé.
- (11) Výsledkem omezené účasti neúvěrových institucí byla nízká poptávka, slabá hospodářská soutěž a nízké nabídkové ceny pro portfolia úvěrových smluv na sekundárních trzích, což je překážkou pro úvěrové instituce, aby prodávaly smlouvy o úvěrech v selhání. Proto má úsilí o rozvoj trhů s úvěry poskytovanými úvěrovými institucemi a prodávanými neúvěrovým institucím jasný unijní rozměr. Na jedné straně by úvěrové instituce měly mít možnost prodávat smlouvy o úvěrech v selhání a dokonce i smlouvy o splácených úvěrech v rámci celé Unie na efektivních, konkurenceschopných a transparentních sekundárních trzích. Na druhé straně dokončení bankovní unie a unie kapitálových trhů vyvolává potřebu jednat s cílem předcházet nahromadění smluv o úvěrech v selhání v rozvahách úvěrových institucí, aby mohly plnit svou úlohu financování hospodářství.
- (12) Věřitelé by měli být schopni vymáhat úvěrové smlouvy a zpětně získat částky, které si dluží, nebo svěřit takové vymáhání jinému subjektu, který poskytuje tyto služby profesionálně, zejména obsluhovatелům úvěrů. Stejně tak kupci úvěrů od úvěrových institucí často využívají služby obsluhovatелů úvěrů za účelem zpětného získání dlužných částek, avšak činnosti obsluhy úvěrů nespádají do rámce Unie.

- (13) Některé členské státy regulují činnosti obsluhy úvěrů, ale v různém rozsahu. Za prvé, pouze některé členské státy regulují tyto činnosti, a ty, které to dělají, je definují velmi rozdílně. Zvýšené náklady na plnění požadavků právních předpisů jsou překážkou pro rozvoj strategií rozšíření pomocí vedlejší provozovny nebo přeshraničního poskytování služeb. Za druhé, značný počet členských států vyžaduje oprávnění pro provádění některých činností, v nichž se angažují tito obsluhovatelé úvěrů. Uvedená oprávnění zahrnují různé požadavky a neposkytují možnost přeshraničního rozšíření, což rovněž působí jako překážka pro poskytování přeshraničních služeb. V některých případech právní předpisy vyžadují usazení v místě, což samo o sobě brání uplatňovat volný pohyb přeshraničních služeb.
- (14) I když obsluhovatelé úvěrů mohou poskytovat své služby úvěrovým institucím a kupcům úvěrů, kteří nejsou úvěrovými institucemi, konkurenceschopný a integrovaný trh pro obsluhovatele úvěrů je spojen s rozvojem konkurenceschopného a integrovaného trhu pro kupce úvěrů. Jelikož kupci úvěrů často nemají kapacity, aby si je obsluhovali sami, nemohou je od úvěrových institucí kupovat, pokud nemohou obsluhu úvěrů externě zajistit prostřednictvím jiných subjektů.
- (15) Nedostatečný konkurenční tlak na trhu pro nákup úvěrů a na trhu pro činnosti obsluhy úvěrů má za následek to, že firmy pro obsluhu úvěrů za své služby účtují kupcům úvěrů vysoké poplatky, což vede k nízkým cenám na sekundárních trzích pro úvěry. Úvěrové instituce jsou tak méně motivovány ke snížení svých objemů úvěrů v selhání.
- (16) Proto je potřebné opatření na úrovni Unie, aby se řešilo postavení kupců a obsluhovatelů úvěrů ve vztahu k úvěru původně poskytnutému úvěrovými institucemi. V této fázi se obecně nenavrhuje zahrnout úvěr původně vydaný neúvěrovými institucemi nebo vymáhání pohledávek, neboť nejsou důkazy, že by takto rozšířený rozsah působnosti byl z makroekonomického hlediska, hlediska nesouladu pobídek nebo špatně fungujících trhů důležitý.
- (17) Ačkoli je účelem této směrnice posílit způsobilost úvěrových institucí zabývat se úvěry, které se staly úvěry v selhání, nebo vyvolávají riziko, že se stanou úvěry v selhání, sekundární trh pro úvěry zahrnuje splácené úvěry i úvěry v selhání. Skutečný prodej na trhu obsahuje úvěrová portfolia, složená z kombinace splácených a částečně splácených úvěrů a také úvěrů v selhání. Portfolia zahrnují jak zajištěné, tak i nezajištěné úvěry, které vlastní spotřebitelé nebo podniky. Pokud by se pravidla vymáhání úvěru pro každý typ úvěru nebo vypůjčovatele lišila, vznikly by dodatečné náklady na seskupování těchto úvěrových portfolií pro prodej. Ustanovení této směrnice, která jsou zaměřena na rozvoj sekundárního trhu, zahrnují splácené úvěry i úvěry v selhání, aby se zamezilo situacím, že by tyto dodatečné náklady odradily účast investorů a roztržily tento vznikající trh. Úvěrové instituce budou mít prospěch z toho, že budou moci využívat větší investorskou základnu a efektivnější obsluhovatele úvěrů. Podobné výhody získají společnosti pro správu aktiv, které jsou v určitých členských státech nápomocné v prodeji úvěrů v selhání i splácených úvěrů původně vydaných úvěrovými společnostmi, jež byly vyřešeny nebo restrukturalizovány nebo byly jinak odstraněny z jejich rozvah²⁸.
- (18) Normotvůrci Unie přikládají ochraně poskytované spotřebitelům ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU²⁹, směrnici Evropského parlamentu a

²⁸

Viz pracovní dokument útvarů Komise: Plán pro společnosti spravující aktiva, SWD(2018) 72.

²⁹

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU ze dne 4. února 2014 o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 (Úř. věst. L 60, 28.2.2014, s. 34).

Rady 2008/48/ES³⁰ a směrnici Rady 93/13/EHS³¹ velký význam, a proto by postoupením práv věřitele podle úvěrové smlouvy nebo samotné smlouvy kupci úvěrů neměla být nijak dotčena úroveň ochrany, kterou unijní právo poskytuje spotřebitelům. Kupci a obsluhovatelé úvěrů by proto měli dodržovat unijní právo platné pro původní úvěrovou smlouvu a spotřebitelé by měli mít dále stejnou úroveň ochrany, jakou poskytuje unijní právo, nebo jakou stanoví pravidla Unie či vnitrostátní pravidla v případě kolize právních řádů, bez ohledu na právo platné pro kupce úvěrů nebo obsluhovatele úvěrů.

- (19) Směrnicí by neměly být dotčeny akty unijního práva týkající se soudní spolupráce v občanských věcech, zejména ustanovení o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy a o příslušnosti, včetně uplatňování těchto aktů a ustanovení v jednotlivých případech podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008³² a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012³³. Všichni věřitelé a osoby, které je zastupují, jsou povinni dodržovat tyto akty práva Unie ve svých jednáních se spotřebiteli a vnitrostátními orgány, aby byla zajištěna ochrana práv spotřebitelů.
- (20) Aby byla zabezpečena vysoká úroveň ochrany spotřebitelů, stanoví právní předpisy Unie a vnitrostátní právní předpisy řadu práv a záruk týkajících se úvěrových smluv přislíbených nebo poskytnutých spotřebiteli. Tato práva a záruky se vztahují především na sjednávání a uzavírání úvěrových smluv a jejich plnění či neplnění. Je to zejména případ dlouhodobých smluv o spotřebitelských úvěrech spadajících do oblasti působnosti směrnice 2014/17/EU, pokud jde o právo spotřebitele zcela nebo z části splnit své závazky plynoucí z úvěrové smlouvy před jejím vypršením, nebo být prostřednictvím evropského standardizovaného informačního přehledu případně informován o možném převodu úvěrové smlouvy na kupce úvěrů. Práva vypůjčovatele by se také neměla měnit, má-li převod úvěrové smlouvy mezi úvěrovou institucí a kupcem formu novace smlouvy.
- (21) Tato směrnice kromě toho neomezuje oblast působnosti uplatňování pravidel Unie týkajících se ochrany spotřebitelů, a v rozsahu, v jakém se kupci úvěrů považují za věřitele podle ustanovení směrnice 2014/17/EU a směrnice 2008/48/ES, by se na ně měly vztahovat specifické povinnosti stanovené v článku 35 směrnice 2014/17/EU, resp. článku 20 směrnice 2008/48/ES.
- (22) Úvěrové instituce Unie a jejich dceřiné podniky provádějí činnosti obsluhy úvěrů jako součást svého běžného podnikání. Mají stejné povinnosti, co se týče úvěru, který si vydaly samy, a úvěru, jež koupily od jiných úvěrových institucí. Jelikož jsou už regulovány a je nad nimi vykonáván dohled, znamenalo by uplatňování této směrnice na jejich činnosti obsluhy nebo nakupování úvěrů zbytečnou duplicitu nákladů na udělování oprávnění a dodržování právních předpisů, a proto do této směrnice nejsou zahrnuty.
- (23) Aby se stávajícím kupcům a obsluhovatelům úvěrů umožnilo přizpůsobit se požadavkům vnitrostátních předpisů přijatých k provádění této směrnice, a aby se

³⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. L 34, 22.5.2008, s. 66).

³¹ Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I), Úř. věst. L 177, 4.7.2008, s. 6.

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1.

zejména obsluhovatelům úvěrů poskytla možnost získat oprávnění, bude se tato směrnice vztahovat pouze na převody úvěrových smluv, které se uskuteční šest měsíců po uplynutí lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu.

- (24) Na udělování oprávnění obsluhovatelům úvěrů k poskytování činností obsluhy úvěrů v celé Unii by se měl vztahovat jednotný a harmonizovaný soubor podmínek, které by měly příslušné orgány přiměřeným způsobem uplatňovat. Aby se předešlo snížení ochrany dlužníků nebo vypůjčovatelů a podpořila důvěra, podmínky udělování a zachování oprávnění obsluhovatele úvěrů by měly zajistit, aby obsluhovatelé úvěrů a osoby, které mají kvalifikovanou účast na činnosti obsluhovatele úvěrů, nebo jsou součástí vedení poskytovatele služeb, měli čistý trestní rejstřík, pokud jde o závažné trestné činy související s trestnými činy proti majetku, trestné činy týkající se finančních činností nebo trestné činy proti fyzické nedotknutelnosti, a aby měli dobrou pověst. Podobně by tyto osoby, jakož i obsluhovatelé úvěrů, neměli být předmětem úpadkového řízení, nebo by na ně neměl být dříve vyhlášen konkurs, pokud nebyli rehabilitováni v souladu s vnitrostátními právními předpisy. S cílem zajistit soulad s pravidly ochrany dlužníků a ochrany osobních údajů je dále nutné požadovat, aby byly zavedeny příslušné systémy správy a řízení a mechanismy vnitřní kontroly a registrace a vyřizování stížností, a aby nad nimi byl vykonáván dohled. Kromě toho by obsluhovatelé úvěrů měli být povinni jednat čestně a s náležitým zohledněním finanční situace vypůjčovatelů. Jsou-li na vnitrostátní úrovni k dispozici dluhové poradenské služby, které usnadňují vymáhání dluhů, obsluhovatelé úvěrů by měli zvážit doporučení těchto služeb vypůjčovatelům.
- (25) Aby se zamezilo zdoluhavým postupům a nejistotě, je nezbytné stanovit požadavky na informace, které žadatelé musí předložit, a také přiměřené lhůty pro udělení oprávnění a podmínky jeho odnětí. Odejmou-li orgány oprávnění obsluhovateli úvěrů, který poskytuje činnosti obsluhy úvěrů v jiných členských státech, měly by o tom být informovány příslušné orgány v hostitelském členském státě. Stejně tak by se měl v každém členském státě zřídit aktualizovaný rejstřík online, aby se zajistila transparentnost, pokud jde o počet a totožnost oprávněných obsluhovatelů úvěrů.
- (26) Mělo by být stanoveno, že obsluhovatelé úvěrů jsou odpovědní za zajištění toho, aby v případě, že zajišťují své činnosti externě prostřednictvím poskytovatelů úvěrových služeb, nebylo důsledkem nepřiměřené provozní riziko nebo nedodržování jakýchkoli vnitrostátních nebo unijních právních požadavků ze strany poskytovatele úvěrových služeb, ani nebyla omezena způsobilost orgánu dohledu plnit své povinnosti a chránit práva vypůjčovatele.
- (27) Vzhledem k tomu, že pokud věřitel svěří správu a vymáhání plnění úvěrové smlouvy, deleguje svá práva a povinnosti a také své přímé kontakty s vypůjčovatelem na obsluhovatele úvěrů, přičemž dále nese konečnou odpovědnost, vztah mezi věřitelem a obsluhovatelem úvěru by měl být jasně písemně stanoven a příslušné orgány by měly mít možnost ověřit, jak je takový vztah vymezen.
- (28) V zájmu zajištění práva obsluhovatele úvěrů provádět přeshraniční činnosti a dohledu nad nimi, stanoví tato směrnice postup pro výkon práva oprávněného obsluhovatele úvěrů zapojit se do přeshraniční činnosti. Komunikace mezi orgány v domovských a hostitelských členských státech a také s obsluhovatelem úvěrů by se měla uskutečňovat v přiměřených termínech.
- (29) Za účelem efektivního a účinného dohledu nad obsluhovateli přeshraničních úvěrů by měl být vytvořen zvláštní rámec pro spolupráci mezi příslušnými orgány domovského a hostitelského členského státu. Tento rámec by měl umožnit výměnu informací o

kontrolách na místě nebo na dálku a současně zachovat jejich důvěrnost, dále poskytování pomoci, oznamování výsledků kontrol a inspekcí a přijatých opatření.

- (30) Důležitým předpokladem pro to, aby kupci a obsluhovatelé úvěrů mohli plnit svou úlohu, je možnost přístupu ke všem příslušným informacím, a členské státy by jim ho měly zajistit, současně musí být dodržena unijní a vnitrostátní pravidla ochrany údajů.
- (31) Převádí-li úvěrová instituce úvěrovou smlouvu, měla by mít povinnost informovat orgán vykonávající dohled nad touto institucí a příslušný orgán, do jehož působnosti dohledu spadá dodržování této směrnice, o hlavních charakteristikách převáděného úvěrového portfolia a totožnosti kupce a případně jeho zástupce v Unii. Příslušný orgán by měl mít povinnost předat tyto informace orgánům oprávněným vykonávat dohled nad kupcem úvěrů a příslušnému orgánu státu, v němž je vypůjčovatel usazen. Takové požadavky na transparentnost umožňují harmonizované a efektivní monitorování převodu úvěrové smlouvy v Unii.
- (32) Jako součást akčního plánu Rady by infrastruktura údajů úvěrových institucí byla posílena tím, že by měla jednotné a normalizované údaje týkající se smluv o úvěrech v selhání. Evropský orgán pro bankovníctví vypracoval šablony údajů, které poskytují informace o úvěrových expozicích v bankovním portfoliu a umožní potenciálním kupcům ocenit hodnotu úvěrových smluv a poskytovat jim náležitou péči. Uplatňování těchto šablon na úvěrové smlouvy by snížilo nerovnováhu v informovanosti potenciálních kupců a prodejců úvěrových smluv, a přispělo tak k rozvoji fungujícího sekundárního trhu v Unii. Evropský orgán pro bankovníctví by měl proto zapracovat šablony údajů do prováděcích technických norem a úvěrové instituce by měly používat tyto normy s cílem usnadnit ocenění úvěrových smluv pro prodej.
- (33) Jelikož ocenění portfolia úvěru v selhání je složité a komplexní, skutečnými kupci na sekundárních trzích jsou sofistikovaní investoři. Často jsou jimi investiční fondy a finanční nebo úvěrové instituce. Jelikož nevytvářejí nové úvěry, ale nakupují existující úvěry na vlastní riziko, nevyvolávají obezřetnostní obavy a jejich potenciální příspěvek k systémovému riziku je zanedbatelný. Proto není důvodné vyžadovat od těchto typů investorů, aby žádali o udělení oprávnění, nebo pro ně stanovit zvláštní podmínky zapojení se do těchto činností. Je však důležité, aby se pravidla Unie a vnitrostátní pravidla ochrany spotřebitelů uplatňovala dál a aby práva vypůjčovatelů byla i nadále právy vyplývajících z počáteční úvěrové smlouvy.
- (34) Kupci úvěrů ze třetích zemí mohou spotřebitelům v Unii ztížit situaci, pokud jde o to, zda se mohou spoléhat na svá práva podle právních předpisů Unie, a vnitrostátním orgánům ve vykonávání dohledu nad vymáháním plnění úvěrových smluv. Úvěrové instituce se také mohou nechat odradit od převádění těchto úvěrových smluv na kupce úvěrů ze třetích zemí, jelikož by mohla být ohrožena jejich dobrá pověst. Uložení povinnosti zástupci kupců spotřebitelských úvěrů ze třetích zemí, aby určil úvěrovou instituci nebo oprávněného obsluhovatele úvěrů v Unii pro obsluhu úvěrových smluv, zajišťuje, že po převodu úvěrové smlouvy bude zachována stejná úroveň práv spotřebitelů. Obsluhovatel úvěru má povinnost dodržovat platné právní předpisy Unie a vnitrostátní právní předpisy a vnitrostátním orgánům v jednotlivých členských státech by se měly udělit příslušné pravomoci pro vykonávání účinného dohledu nad jeho činností.
- (35) Kupci úvěrů, kteří využívají služby obsluhovatele úvěrů nebo úvěrových institucí, by měli o této skutečnosti informovat příslušné orgány, aby tyto orgány mohly vykonávat dohled nad jednáním obsluhovatele úvěrů vůči vypůjčovateli. Kupci úvěrů jsou rovněž

povinni včas informovat příslušné orgány pověřené dohledem, pokud spolupracují s jinou úvěrovou institucí nebo jiným obsluhovatelem úvěrů.

- (36) Kupci úvěrů, kteří vymáhají kuppenou úvěrovou smlouvu přímo, by tak měli činit v souladu s právními předpisy vztahujícími se na úvěrovou smlouvu, včetně pravidel ochrany spotřebitelů platných pro vypůjčovatele. Vnitrostátní pravidla týkající se zejména vymáhání smluv, ochrany spotřebitelů a trestního práva platí i nadále a příslušné orgány by měly zajistit jejich dodržování na území členských států.
- (37) Aby se usnadnilo prosazování povinností stanovených v této směrnici v případě, že kupce úvěrů není usazen v Unii, měly by vnitrostátní právní předpisy k provedení této směrnice stanovit, že pokud je sjednán převod úvěrové smlouvy, určí kupce úvěrů ze třetích zemí, oprávněného zástupce usazeného v Unii, na něhož se příslušné orgány mohou rovněž kromě kupce nebo namísto kupce obracet. Tento zástupce je odpovědný za povinnosti uložené kupcům úvěrů touto směrnicí.
- (38) V současnosti jsou v členských státech udělováním oprávnění obsluhovatelským úvěrů a vykonáváním dohledu nad nimi pověřeny různé orgány, a proto je důležité, aby členské státy objasnily jejich úlohu a stanovily odpovídající pravomoci, zejména s ohledem na to, že je možné, že budou muset vykonávat dohled nad subjekty zapojenými do poskytování služeb v jiných členských státech. V zájmu zajištění účinného a přiměřeného dohledu v celé Unii by členské státy měly příslušným orgánům udělit potřebné pravomoci pro plnění jejich povinností podle této směrnice, včetně pravomoci získat nezbytné informace, vyšetřovat případná porušení, vyřizovat stížnosti vypůjčovatelů a ukládat sankce a nápravná opatření, včetně odnětí oprávnění. Pokud se takové sankce uplatňují, měly by členské státy zajistit, aby je příslušné orgány používaly přiměřeně a uvedly důvody svých rozhodnutí, a aby kromě toho tato rozhodnutí podléhala soudnímu přezkumu také v případech, kdy příslušné orgány nekonají ve stanovených lhůtách.
- (39) V „Akčním plánu Rady pro řešení úvěrů v selhání v Evropě“ byla předložena legislativní iniciativa za účelem zvýšení ochrany zajištěných věřitelů tím, že se jim poskytnou účinnější metody zpětného získání hodnoty ze zajištěného úvěru prostřednictvím postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu.
- (40) Rychlé a účinné mechanismy mimosoudního vymáhání, které zajištěným věřitelům umožňují zpětně získat hodnotu z kolaterálu v případě nesplacení vypůjčovatelem, nejsou v některých členských státech k dispozici, což znamená, že v těchto členských státech jsou zajištění věřitelé schopni vymáhat kolaterál pouze soudně, což může být zdoluhavé a nákladné. Rozsah a účinnost postupů mimosoudního vymáhání, jsou-li k dispozici, se mezi členskými státy liší. Z toho důvodu je nezbytné vytvořit jasný společný mechanismus dostupný ve všech členských státech. Tento mechanismus by však neměl nahrazovat stávající vnitrostátní donucovací opatření, a to ani ta, která nevyžadují zapojení soudu.
- (41) Neúčinnost postupů mimosoudního vymáhání v některých členských státech je důležitým faktorem nízké míry zpětně získaných prostředků v případech, kdy zajištěný úvěr vypůjčovatel nesplácí. Zdoluhavost některých stávajících postupů má za následek dodatečné náklady pro zajištěné věřitele a ztrátu hodnoty aktiv poskytnutých jako kolaterál. V některých členských státech, které nezavedly postupy mimosoudního vymáhání pro různé typy kolaterálu, se zajištění věřitelé často potýkají s vleklými postupy soudního vymáhání.

- (42) V důsledku stávajícího postupů vymáhání v Unii panují někdy nerovné podmínky pro úvěrové instituce a podniky v Unii, pokud jde o přístup k úvěrům, zejména pro malé a střední podniky, které jsou více závislé na bankovních úvěrech než větší společnosti. Nestejné míry zpětně získaných prostředků v členských státech vedou k rozdílu v dostupnosti bankovních úvěrů pro malé a střední podniky, neboť schopnost úvěrových institucí poskytovat půjčky se snižuje hromaděním úvěrů v selhání v jejich rozvahách v důsledku obezřetnostních požadavků a vnitřních zdrojů, které se musí na řešení úvěrů v selhání vyčlenit. Přispívá to k nízké důvěře ve schopnost vymáhat kolaterál v různých členských státech a může to vést k vyšším výpůjčním nákladům odpovídajícím místu usazení bez ohledu na jejich skutečnou úvěruschopnost. Proto je společný nový postup nezbytný pro jednotný trh, bankovní unii a unii kapitálových trhů a je potřebné zajistit, aby úvěrové instituce a podniky, které jsou oprávněny vydávat úvěry uzavíráním zajištěných úvěrových smluv ve všech členských státech, byly schopny prosazovat tyto smlouvy prostřednictvím účinných a rychlých postupů mimosoudního vymáhání.
- (43) V zájmu ochrany spotřebitelů by úvěrové smlouvy poskytované spotřebitelům měly být vyjmuty z oblasti působnosti mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání stanoveného v této směrnici. S cílem chránit samotné podnikatele by se tento mechanismus stejně tak neměl vztahovat ani na úvěrové smlouvy zajištěné kolaterálem ve formě nemovitosti, v níž má samotný podnikatel hlavní bydliště.
- (44) Jelikož tento mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu je dobrovolným nástrojem, který je předmětem smlouvy mezi zajištěným věřitelem a obchodním vypůjčovatelem, je potřebné, aby byl tento vypůjčovatel informován o důsledcích a podmínkách, za nichž věřitel může urychlený postup použít. Proto by se podmínky měly stanovit v písemné smlouvě mezi věřitelem a vypůjčovatelem nebo v notářsky ověřené formě, stanoví-li to vnitrostátní právní předpisy.
- (45) V zájmu ochrany obchodních vypůjčovatelů je vhodné zabezpečit, aby byla zavedena potřebná opatření k zajištění toho, že věřitelé poskytnou vypůjčovatelům přiměřenou lhůtu na provedení platby s cílem odvrátit tento druh vymáhání.
- (46) Aby bylo zajištěno, že tento mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu bude rychlým a účinným nástrojem pro zpětné získání hodnoty z kolaterálu, by smlouva, kterou sjedná zajištěný věřitel a obchodní vypůjčovatel, měla obsahovat přímo vykonatelný titul, jímž je doložka obsažená ve smlouvě, která umožňuje přímé plnění kolaterálu prostřednictvím postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu, aniž by bylo potřebné získat vykonatelný titul od soudu.
- (47) V členských státech, které už zavedly postupy mimosoudního vymáhání, jsou tyto postupy vzájemně propojeny s prvky vnitrostátního občanského, obchodního, majetkového, insolvenčního a veřejného práva a typ postupu vymáhání, který lze použít, závisí na typu aktiva poskytnutého jako kolaterál, přičemž postupy pro nemovitý majetek s sebou často nesou přísnější procesní prvky a minimální soudní dohled. Členské státy by proto měly mít možnost pružně rozhodovat o typu postupu vymáhání, který má zajištěný věřitel k dispozici za účelem tohoto urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu: veřejné dražbě nebo soukromém prodeji nebo podle některých vnitrostátních rámců přivlastnění aktiv.
- (48) Aby se zabezpečilo, že zajištěný věřitel zpětně získá pouze to, co obchodní vypůjčovatel dluží podle úvěrové smlouvy, členské státy by se měly postarat o to, aby zajištěný věřitel byl povinen uhradit obchodnímu vypůjčovateli každý kladný rozdíl mezi nesplacenou částkou zajištěné úvěrové smlouvy a výnosy z prodeje aktiva (po

veřejné dražbě nebo soukromém prodeji), nebo v případě přivlastnění rozdíl mezi nesplacenou částkou a oceněním aktiva provedeným pro účel přivlastnění. Je vhodné, aby v případě, kdy členské státy provádějí realizaci kolaterálu pomocí přivlastnění, kladný rozdíl, který se má uhradit vypůjčovateli, byl rozdílem mezi částkou nesplacenou ze zajištěné úvěrové smlouvy a oceněním aktiva. Je-li tímto urychleným vymáháním zpětně získána menší než nesplacená částka ze zajištěné úvěrové smlouvy, členské státy by neměly smluvním stranám zajištěné úvěrové bránit v tom, aby si výslovně sjednaly, že realizace kolaterálu za pomoci postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu je pro splacení úvěru dostatečná.

- (49) Členské státy by měly zajistit, že v případě, kdy zajištěnou úvěrovou smlouvu, která stanoví urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu uvedené v této směrnici, převede věřitel na třetí stranu, tato třetí strana nabývá právo použít urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu za stejných podmínek jako zajištěný věřitel.
- (50) S cílem zajistit soulad s pravidly předinsolvenčních a insolvenčních řízení by měly členské státy zajistit, aby se v případě zahájení řízení o preventivní restrukturalizaci proti obchodnímu vypůjčovateli, které je stanoveno v návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o preventivní restrukturalizaci a druhé šanci³⁴, na realizaci kolaterálu postupem urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu vztahovalo přerušení vymáhání individuálních nároků v souladu s platnými vnitrostátními předpisy přijatými k provedení této směrnice. V případě jakýchkoli úpadkových řízení zahájených proti obchodnímu vypůjčovateli by se na realizaci kolaterálu postupem urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu mělo rovněž vztahovat přerušení vymáhání individuálních nároků v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy. Mělo by se ponechat na vnitrostátních právních předpisech, zda zajištění věřitelé mají ke kolaterálu v rámci tohoto urychleného mechanismu přednostní přístup, i když už je zahájeno úpadkové řízení.
- (51) Vzhledem k omezené dostupnosti údajů o řadě mimosoudních postupů, které používají úvěrové instituce pro zpětné získání hodnoty z kolaterálu v případě nesplacení vypůjčovatelem, by měly mít příslušné vnitrostátní orgány, které vykonávají dohled nad úvěrovými institucemi, povinnost shromažďovat informace o počtu zajištěných úvěrových smluv vymáhaných prostřednictvím postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu a lhůtách pro takové vymáhání. V zájmu lepšího pochopení efektivnosti uplatnění postupu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu v Unii by členské státy měly každoročně poskytovat Komisi statistické údaje o těchto záležitostech, a to počínaje uplynutím jednoho roku ode dne použitelnosti této směrnice.
- (52) Aniž jsou dotčeny předsmuvní povinnosti podle směrnice 2014/17/EU, směrnice 2008/48/ES a směrnice 93/13/EHS, a v zájmu zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele, měl by se spotřebiteli ve stanovené lhůtě a před jakýmkoli změnami podmínek úvěrové smlouvy předložit jasný a komplexní seznam všech těchto změn, lhůty jejich provedení a nezbytné podrobnosti a také název a adresa vnitrostátního orgánu, u něhož mohou podat stížnost.
- (53) Jelikož výkonnost sekundárních trhů pro transakce s úvěrovými smlouvami závisí do velké míry na dobré pověsti zapojených subjektů, měli by poskytovatelé úvěrů zavést účinný mechanismus pro vyřizování stížností vypůjčovatelů. Členské státy by měly

³⁴ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU, COM/2016/0723 final, 22. listopadu 2016.

zajistit, aby příslušné orgány dohledu nad kupci a obsluhovateli úvěrů měly efektivní a dostupné postupy pro vyřizování stížností vypůjčovatelů.

- (54) Ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679³⁵ i nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001³⁶ se vztahují na zpracování osobních údajů pro účely této směrnice. Konkrétně, pokud se pro potřeby této směrnice zpracovávají osobní údaje, měl by být stanoven jejich přesný účel, uveden příslušný právní základ a měly by se dodržovat příslušné požadavky na bezpečnost stanovené v nařízení (EU) 2016/679 a současně by se měly respektovat zásady nutnosti, proporcionality, účelového omezení a přiměřené doby uchovávání údajů. Součástí všech systémů zpracovávání osobních údajů, které jsou v rámci této směrnice vytvořeny a používány, by měla být rovněž ochrana osobních údajů již od návrhu a standardní nastavení ochrany údajů. Stejně tak správní spolupráce a vzájemná pomoc mezi příslušnými orgány členských států by měla být kompatibilní s pravidly ochrany osobních údajů stanovenými v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 a v souladu s vnitrostátními pravidly ochrany údajů, kterými se provádějí právní předpisy Unie.
- (55) K zajištění toho, aby úroveň ochrany spotřebitelů nebyla v případě postoupení práv věřitele třetí straně podle smlouvy o hypotečním úvěru nebo v případě postoupení samotné této smlouvy negativně ovlivněna, měla by být ve směrnici 2014/17/EU učiněna změna s cílem stanovit, že v případě převodu úvěru, na nějž se vztahuje tato směrnice, je spotřebitel oprávněn vůči kupci úvěru uplatnit veškeré právní prostředky, které měl k dispozici vůči původnímu věřiteli, a být informován o postoupení práv.
- (56) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011 zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. Ve vztahu k této směrnici považuje zákonodárce předložení těchto dokumentů za odůvodněné,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Hlava I

Předmět, oblast působnosti a definice

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví společný rámec a požadavky pro:

³⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

³⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 45/2001 ze dne 18. prosince 2000 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1).

- a) obsluhovatele úvěrů jednající jménem úvěrové instituce nebo kupce úvěrů v souvislosti s úvěrovou smlouvou vydanou úvěrovou institucí nebo jejími dceřinými podniky;
- b) kupce úvěrů, kteří kupují úvěrové smlouvy vydané úvěrovou institucí nebo jejími dceřinými podniky;
- c) doplňkový společný mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu v souvislosti se zajištěnými úvěrovými smlouvami uzavřenými mezi věřiteli a obchodními vypůjčovateli, které jsou zajištěné kolaterálem.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Články 3 až 22 a články 34 až 43 této směrnice se použijí pro:
 - a) obsluhovatele úvěrů, který obsluhuje úvěrovou smlouvu vydanou úvěrovou institucí usazenou v Unii nebo jejími dceřinými podniky usazenými v Unii a který jedná jménem věřitele v souladu s platným právem Unie nebo vnitrostátními právními předpisy;
 - b) kupce úvěrů, který koupí úvěrovou smlouvu vydanou úvěrovou institucí usazenou v Unii nebo jejími dceřinými podniky usazenými v Unii, na základě které přebírá povinnosti věřitele podle úvěrové smlouvy v souladu s platnými předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy.
2. Články 3, 23 až 33 a 39 až 43 této směrnice se vztahují na zajištěné úvěrové smlouvy uzavřené mezi věřiteli a obchodními vypůjčovateli, které jsou zajištěny jakýmkoli movitým a nemovitým majetkem ve vlastnictví obchodního vypůjčovatele, jenž byl poskytnut věřiteli jako kolaterál za účelem zajištění splacení nároků vyplývajících ze zajištěné úvěrové smlouvy.
3. Touto směrnicí není dotčena ochrana poskytovaná spotřebitelům podle směrnice 2014/17/EU, směrnice 2008/48/ES, směrnice Rady 93/13/EHS a vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice, pokud jde o úvěrové smlouvy spadající do oblasti působnosti této směrnice.
4. Články 3 až 22 a články 34 až 43 této směrnice se nepoužijí v případě:
 - a) obsluhy úvěrové smlouvy prováděnou úvěrovou institucí usazenou v Unii nebo jejími dceřinými podniky usazenými v Unii;
 - b) obsluhy úvěrové smlouvy, která nebyla vydána úvěrovou institucí usazenou v Unii nebo jejími dceřinými podniky usazenými v Unii, vyjma případů, kdy vydaná úvěrová smlouva je nahrazena úvěrovou smlouvou vydanou takovou institucí nebo jejími dceřinými podniky;
 - c) nákupu úvěrové smlouvy úvěrovou institucí usazenou v Unii nebo jejími dceřinými podniky usazenými v Unii;
 - d) převodu úvěrových smluv uskutečněný před datem uvedeným v druhém pododstavci čl. 41 odst. 2.
5. Články 3, 23 až 33 a články 34 až 43 této směrnice se nepoužijí v případě:
 - a) zajištěných úvěrových smluv uzavřených mezi věřiteli a vypůjčovateli, kteří jsou spotřebiteli ve smyslu čl. 3 písm. a) směrnice 2008/48/ES;

- b) zajištěných úvěrových smluv uzavřených mezi věřiteli a obchodními vypůjčovatelí, kteří jsou neziskovými společnostmi;
- c) zajištěných úvěrových smluv uzavřených mezi věřiteli a obchodními vypůjčovatelí, které jsou zajištěny těmito kategoriemi kolaterálu:
 - i) dohodami o finančním zajištění ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. a) směrnice 2002/47/ES³⁷;
 - ii) obytnými nemovitostmi, které jsou hlavním sídlem obchodního vypůjčovatele.

Článek 3

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „úvěrovou institucí“ úvěrová instituce ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 1 nařízení (EU) č. 575/2013³⁸;
- 2) „věřitelem“ úvěrová instituce nebo jakákoli právnická osoba, která v rámci své obchodní, podnikatelské nebo profesní činnosti poskytla úvěr, nebo kupec úvěrů;
- 3) „vypůjčovatelem“ právnická nebo fyzická osoba, která uzavřela úvěrovou smlouvu s věřitelem;
- 4) „obchodním vypůjčovatelem“ právnická nebo fyzická osoba jiná než spotřebitel, která uzavřela úvěrovou smlouvu s věřitelem;
- 5) „úvěrovou smlouvou“ smlouva původně vydaná, změněná nebo nahrazená, na jejímž základě věřitel poskytuje nebo slibuje poskytnout úvěr ve formě odložené platby, půjčky nebo jiné podobné finanční služby;
- 6) „zajištěnou úvěrovou smlouvou“ úvěrová smlouva uzavřená úvěrovou institucí nebo jiným podnikem oprávněným vydávat úvěr, který je zajištěn jedním z těchto kolaterálů:
 - a) hypotékou, zástavním právem nebo jiným srovnatelným zajištěním běžně používaným v členském státě v souvislosti s nemovitým majetkem;
 - b) zástavou nebo zadržovacím právem nebo jiným srovnatelným zajištěním běžně používaným v členském státě v souvislosti s movitým majetkem;
- 7) „kupcem úvěrů“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba jiná než úvěrová instituce nebo její dceřiná společnost, která kupuje úvěrovou smlouvu v rámci své obchodní, podnikatelské nebo profesní činnosti;
- 8) „obsluhovatelem úvěru“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba jiná než úvěrová instituce nebo její dceřiná společnost, která jménem věřitele vykonává jednu nebo více těchto činností:

³⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/47/ES ze dne 6. června 2002 o dohodách o finančním zajištění (Úř. věst. L 168, 27.6.2002, s. 43).

³⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o omezitelných požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

- a) monitoruje plnění úvěrové smlouvy;
- b) shromažďuje a spravuje informace o stavu úvěrové smlouvy, o vypůjčovateli a každém kolaterálu použitém k zajištění úvěrové smlouvy;
- c) informuje vypůjčovatele o veškerých změnách úroků, poplatků nebo plateb splatných podle úvěrové smlouvy;
- d) prosazuje práva a povinnosti podle úvěrové smlouvy jménem věřitele, včetně správy splácení;
- e) sjednává změnu podmínek úvěrové smlouvy s vypůjčovateli, pokud nejsou „zprostředkovatelem úvěru“ ve smyslu čl. 4 odst. 5 směrnice 2014/17/EU nebo čl. 3 písm. f) směrnice 2008/48/ES;
- f) vyřizuje stížnosti vypůjčovatelů;
- 9) „domovským členským státem“ členský stát, na jehož území má obsluhovatел úvěrů bydliště nebo je usazen;
- 10) „hostitelským členským státem“ členský stát jiný než domovský členský stát, v němž obsluhovatел úvěrů zřídil pobočku a určil zástupce, nebo kde poskytuje služby;
- 11) „spotřebitelem“ spotřebitel ve smyslu čl. 3 písm. a) směrnice 2008/48/ES.

Hlava II

Obsluhovatelé úvěrů

Kapitola I

Udělování oprávnění obsluhovatelům úvěrů

Článek 4

Obecné požadavky

1. Členské státy stanoví požadavek, aby obsluhovatел úvěrů získal oprávnění v domovském členském státě před zahájením svých činností na jeho území v souladu s požadavky stanovenými ve vnitrostátních předpisech přijatých k provedení této směrnice.
2. Pravomoc udělovat oprávnění svěří členské státy příslušným orgánům určeným podle čl. 20 odst. 3.

Článek 5

Požadavky pro udělení oprávnění

1. Členské státy stanoví tyto požadavky pro udělení oprávnění uvedené v čl. 4 odst. 1:
 - a) žadatel je občanem Unie nebo právnickou osobou ve smyslu článku 54 Smlouvy o fungování Evropské unie;
 - b) je-li žadatel právnickou osobou, členové jeho vedení nebo správního orgánu a osoby, které mají kvalifikovanou účast v podniku žadatele ve smyslu čl. 4 odst.

1 bodu 36 nařízení (EU) č. 575/2013, nebo pokud je žadatel fyzickou osobou, musí splňovat tyto požadavky:

- i) mají dostatečně dobrou pověst;
 - ii) mají čistý trestní rejstřík nebo jiný rovnocenný vnitrostátní dokument, pokud jde o závažné trestné činy týkající se majetku, finančních činností nebo fyzické nedotknutelnosti;
 - iii) nejsou v současné době subjektem insolvenčního řízení, ani na ně dříve nebyl vyhlášen konkurs, pokud nebyli rehabilitováni v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- c) žadatel má zavedené systémy správy a řízení a mechanismy vnitřní kontroly, které zajišťují dodržování práv vypůjčovatелů a pravidel ochrany osobních údajů v souladu s právními předpisy upravujícími úvěrovou smlouvu;
 - d) žadatel uplatňuje příslušnou politiku, která zajišťuje spravedlivé a pečlivé zacházení s vypůjčovateli, včetně zohlednění jejich finanční situace, případně potřebu těchto vypůjčovatелů obrátit se na dluhové poradenství nebo sociální služby;
 - e) žadatel má zavedené odpovídající a konkrétní vnitřní postupy, které zajišťují registraci a vyřizování stížností vypůjčovatелů.
2. Příslušné orgány domovského členského státu zamítnou udělení oprávnění uvedeného v čl. 4 odst. 1, nesplňuje-li žadatel požadavky stanovené v odstavci 1.

Článek 6

Postupy udělování oprávnění nebo zamítnutí udělení oprávnění

- 1. Členské státy zavedou postup udělování oprávnění obsluhovatелům úvěrů, který žadateli umožní předložit žádost a poskytnout veškeré informace nezbytné pro příslušné orgány domovského členského státu k ověření toho, že žadatel splnil všechny podmínky stanovené ve vnitrostátních opatřeních, jimiž se provádí čl. 5 odst. 1.
- 2. K žádosti o udělení oprávnění uvedené v odstavci 1 se připojí:
 - a) důkaz o právním postavení žadatele, případně dokument o ustavení;
 - b) adresa ústředí nebo sídla žadatele;
 - c) totožnost členů vedení nebo správního orgánu žadatele, kteří mají kvalifikovanou účast ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 36 nařízení (EU) č. 575/2013;
 - d) důkaz, že žadatel a osoby uvedené v písmenu c) tohoto článku splňují požadavky stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. b);
 - e) důkaz o systémech řízení a správy a mechanismech vnitřní kontroly uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. c);
 - f) důkaz o politice uvedené v čl. 5 odst. 1 písm. d);
 - g) důkaz o vnitřních postupech uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. e);
 - h) každá smlouva o externím zajišťování uvedená v čl. 10 odst. 1.

3. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu do 20 pracovních dnů od obdržení žádosti o udělení oprávnění posoudily, zda je žádost úplná. Považují-li příslušné orgány žádost za neúplnou, stanoví lhůtu, během níž má žadatel poskytnout všechny další doplňující informace, pokud je žádost považována za úplnou, oznámí to žadateli.
4. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu do 30 pracovních dnů od data obdržení úplné žádosti posoudily, zda žadatel vyhovuje vnitrostátním předpisům přijatým k provedení této směrnice. Příslušné orgány po dokončení tohoto posouzení přijmou plně opodstatněné rozhodnutí o udělení nebo zamítnutí udělení oprávnění, o němž žadatele informují do pěti pracovních dnů.
5. Členské státy zajistí, aby žadatel měl právo podat opravný prostředek k soudu v případě, že příslušné orgány domovského členského státu rozhodnou buď žádost o udělení oprávnění zamítnout podle čl. 5 odst. 2, nebo do šesti měsíců od předložení úplné žádosti nepřijmou žádné rozhodnutí týkající se této žádosti.

Článek 7

Odnětí oprávnění

1. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu mohly odejmout oprávnění udělené obsluhovateli úvěrů, pokud buď:
 - a) nevyužije oprávnění do 12 měsíců od jeho udělení;
 - b) výslovně se oprávnění vzdá;
 - c) přestal vykonávat činnosti obsluhovatele úvěrů po dobu delší než šest měsíců;
 - d) získal oprávnění na základě nepravdivých prohlášení nebo jinými nedovolenými prostředky;
 - e) již nesplňuje požadavky stanovené v čl. 5 odst. 1;
 - f) dopustil se závažného porušení platných pravidel, včetně vnitrostátních právních předpisů přijatých k provedení této směrnice.
2. Je-li v souladu s odstavcem 1 oprávnění odňato, členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu neprodleně informovaly příslušné orgány hostitelského členského státu, pokud obsluhovatel úvěru poskytuje služby podle článku 11.

Článek 8

Rejstřík oprávněných obsluhovatelů úvěrů

1. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány zavedly a udržovaly vnitrostátní rejstřík všech oprávněných obsluhovatelů úvěrů, kteří mají oprávnění poskytovat služby na jejich území, včetně obsluhovatelů úvěrů poskytujících služby podle článku 11.
2. Rejstřík musí být veřejně přístupný online a musí být pravidelně aktualizován.
3. V případě odnětí oprávnění musí příslušné orgány bez zbytečného odkladu rejstřík aktualizovat.

Článek 9

Smluvní vztah mezi obsluhovatelem úvěrů a věřitelem

1. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů poskytoval své služby týkající se správy a vymáhání plnění úvěrové smlouvy na základě písemné smlouvy s věřitelem.
2. Smlouva uvedená v odstavci 1 musí obsahovat:
 - a) podrobný popis činností obsluhy úvěrů vykonávaných obsluhovatelem úvěrů;
 - b) výši odměny obsluhovatele úvěrů nebo způsob jejího vypočtu;
 - c) rozsah, v jakém obsluhovatel úvěrů může zastupovat věřitele ve vztahu k vypůjčovateli;
 - d) závazek stran dodržovat právo Unie a vnitrostátní právní předpisy vztahující se na úvěrovou smlouvu, včetně ochrany spotřebitele.
3. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů po dobu nejméně 10 let od data vstupu smlouvy uvedené v odstavci 1 v platnost vedl a udržoval tyto záznamy:
 - a) veškerou korespondenci s věřitelem i vypůjčovatelem;
 - b) všechny pokyny obdržené od věřitele ke každé úvěrové smlouvě, kterou spravuje a jejíž plnění vymáhá jménem věřitele.
4. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů zpřístupnil záznamy uvedené v odstavci 3 příslušným orgánům na jejich žádost.

Článek 10

Vykonávání činnosti obsluhovatele úvěrů formou externího zajišťování

1. Členské státy zajistí, aby v případě, že obsluhovatel úvěrů využívá třetí stranu za účelem vykonávání činností, které by běžně prováděl sám („poskytovatel úvěrových služeb“), byl i nadále plně odpovědný za dodržování všech povinností podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice. Na externí zajišťování těchto činností obsluhy úvěrů se vztahují tyto podmínky:
 - a) uzavření písemné smlouvy mezi obsluhovatelem úvěrů a poskytovatelem úvěrových služeb o externím zajišťování činnosti, podle níž je poskytovatel úvěrových služeb povinen dodržet příslušné právo Unie nebo vnitrostátní právní předpisy platné pro úvěrovou smlouvu;
 - b) povinnosti obsluhovatele úvěrů podle této směrnice nelze delegovat;
 - c) smluvní vztah a povinnosti obsluhovatele úvěrů vůči jeho klientům se nemění;
 - d) požadavky na udělení oprávnění obsluhovateli úvěrů uvedené v čl. 5 odst. 1 nejsou dotčeny;
 - e) externí zajišťování činnosti prostřednictvím poskytovatele úvěrových služeb nebrání příslušným orgánům v dohledu nad obsluhovatelem úvěrů v souladu s články 12 a 20;
 - f) obsluhovatel úvěrů má přímý přístup ke všem příslušným informacím týkajícím se externího zajišťování služeb prostřednictvím poskytovatele úvěrových služeb;

- g) obsluhovatel úvěrů si udržuje odborné poznatky a zdroje, aby mohl vykonávat činnosti zajišťované externě po skončení smlouvy o externím zajišťování.
- 2. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů po dobu nejméně 10 let od data uzavření smlouvy uvedené v odstavci 1 vedl a udržoval záznamy o všech pokynech vydaných poskytovateli úvěrových služeb.
- 3. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů a poskytovatel úvěrových služeb zpřístupnili informace uvedené v odstavci 2 příslušným orgánům na jejich žádost.

Kapitola II

Přeshraniční obsluha úvěrů

Článek 11

Volný pohyb služeb obsluhy úvěrů v hostitelském členském státě

1. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů, který získal oprávnění v souladu s článkem 5 v hostitelském členském státě, měl právo poskytovat v Unii služby, na které se toto oprávnění vztahuje.
2. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů, jemuž bylo uděleno oprávnění podle článku 5 v domovském členském státě v případě, že hodlá poskytovat služby v hostitelském členském státě, předložil příslušným orgánům domovského členského státu tyto informace:
 - a) hostitelský členský stát, v němž obsluhovatel úvěrů hodlá poskytovat služby;
 - b) v příslušných případech adresu pobočky usazené v hostitelském členském státě;
 - c) v příslušných případech totožnost a adresu zástupce určeného v hostitelském členském státě;
 - d) totožnost osob odpovědných za správu poskytování činností obsluhy úvěrů v hostitelském členském státě;
 - e) v příslušných případech podrobné informace o opatřeních přijatých pro přizpůsobení vnitřních postupů, systémů správy a řízení a mechanismů vnitřní kontroly za účelem zajištění dodržování právních předpisů platných pro úvěrovou smlouvu.
3. Příslušné orgány domovského členského státu do 30 dnů od obdržení informací uvedených v odstavci 2 sdělí tyto informace příslušným orgánům hostitelského členského státu, který jejich přijetí neprodleně potvrdí. O potvrzení obdržení informací poté příslušné orgány domovského členského státu informují obsluhovatele úvěrů.
4. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů měl právo podat opravný prostředek k soudu, pokud příslušné orgány domovského členského státu informace nesdělí.
5. Členské státy zajistí, aby jakmile příslušné orgány domovského členského státu sdělí informace uvedené v odstavci 2, mohl obsluhovatel úvěrů začít poskytovat služby v hostitelském členském státě od dřívější z těchto událostí:

- a) obdržení sdělení od příslušných orgánů v hostitelském členském státě, kterým potvrzují přijetí sdělení podle odstavce 3;
 - b) v případě neobdržení sdělení uvedeného v písmenu a) po uplynutí dvou měsíců od data sdělení informací podle odstavce 3.
6. Členské státy zajistí, aby obsluhovateli úvěrů informoval příslušný orgán domovského členského státu o změně přijaté poté, co informace byly sděleny v souladu s odstavcem 3 postupem stanoveným v odstavcích 3 až 5.
7. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány hostitelského členského státu v rejstříku uvedeném v článku 8 evidovaly obsluhovatele úvěrů, kteří mají oprávnění k poskytování činností obsluhy úvěrů na jejich území, a podrobné údaje o domovském členském státě.

Článek 12

Dohled nad obsluhovateli úvěrů, kteří poskytují přeshraniční služby

1. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu přezkoumaly a vyhodnotily, zda obsluhovateli úvěrů, který poskytuje služby v hostitelském členském státě, trvale dodržuje požadavky této směrnice.
2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu měly pravomoc vykonávat dohled nad obsluhovateli úvěrů, vyšetřovat je a ukládat jim správní sankce nebo pokuty a nápravná opatření týkající se jejich činností v hostitelském členském státě.
3. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu oznamovaly opatření přijímaná ve vztahu k obsluhovateli úvěrů příslušným orgánům hostitelských členských států.
4. V případě, že obsluhovatel úvěrů, který má bydliště nebo je usazen v domovském členském státě, založil pobočku nebo určil zástupce v hostitelském členském státě, členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského a hostitelského členského státu úzce spolupracovaly v plnění svých funkcí a povinností stanovených v této směrnici, zejména při provádění kontrol, šetření a inspekci na místě v uvedené pobočce nebo ve vztahu k zástupci.
5. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského státu při plnění svých funkcí a povinností stanovených touto směrnicí požádaly příslušné orgány hostitelského členského státu o pomoc ve vykonávání kontroly na místě týkající se pobočky založené v hostitelském členském státě nebo zástupce určeného v hostitelském členském státě.
6. Členské státy dále zajistí, aby příslušné orgány hostitelského členského státu byly oprávněny rozhodnout o nejvhodnějších opatřeních přijatých v jednotlivých případech, aby vyhověly žádosti příslušných orgánů domovského členského státu o pomoc.
7. Rozhodnou-li příslušné orgány hostitelského členského státu, že provedou kontroly na místě jménem příslušných orgánů domovského členského státu, neprodleně o jejich výsledcích informují příslušné orgány domovského členského státu.
8. Příslušné orgány hostitelského členského státu mohou z vlastní iniciativy provádět kontroly, inspekce a šetření činností obsluhy úvěrů, které na jejich území vykonává obsluhovatel úvěrů, jemuž bylo uděleno oprávnění v domovském členském státě.

Příslušné orgány hostitelského členského státu neprodleně poskytnou výsledky těchto kontrol, inspekcí a šetření příslušným orgánům domovského členského státu.

9. Členské státy zajistí, aby v případě, že příslušné orgány hostitelského členského státu mají důkazy, že obsluhovatel úvěrů poskytující služby na jeho území v souladu s článkem 11 porušuje povinnosti vyplývající z vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice, předaly tyto důkazy příslušným orgánům domovského členského státu a požádaly je o přijetí příslušných opatření.
10. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu nejpozději do dvou měsíců od předložení žádosti uvedené v odstavci 8 příslušným orgánům hostitelského členského státu, které uvedly důkazy, sdělily podrobnosti o každém správním nebo jiném řízení zahájeném ve věci důkazů poskytnutých hostitelským členským státem nebo o sankcích či pokutách a nápravných opatřeních přijatých vůči obsluhovateli úvěrů, nebo odůvodněné rozhodnutí, proč nebyla učiněna žádná opatření. Pokud bylo zahájeno řízení, příslušné orgány domovského členského státu pravidelně informují příslušné orgány hostitelského členského státu o jeho stavu.
11. Členské státy zajistí, aby v případě, že po informování domovského členského státu nebyla v přiměřené lhůtě přijata žádná odpovídající opatření, nebo přes opatření učiněná příslušnými orgány domovského státu či v naléhavém případě obsluhovatel úvěrů dál porušuje povinnosti podle této směrnice, byly příslušné orgány hostitelského členského státu po neprodleném informování příslušných orgánů domovského členského státu oprávněny uložit příslušné správní sankce nebo pokuty a nápravná opatření s cílem zajistit dodržování ustanovení této směrnice na svém území.

Hlava III

Kupci úvěrů

Článek 13

Právo na informace o úvěrové smlouvě

1. Členské státy zajistí, aby věřitel kupci úvěrů poskytl veškeré nezbytné informace, které mu umožní posoudit hodnotu úvěrové smlouvy a pravděpodobnost zpětného získání hodnoty této smlouvy před uzavřením smlouvy o převodu této úvěrové smlouvy.
2. Členské státy požádají úvěrovou instituci nebo její dceřinou společnost, která převádí úvěrovou smlouvu na kupce úvěrů, aby informovala příslušné orgány určené v souladu s čl. 20 odst. 3 této směrnice a článku 4 směrnice 2013/36/EU³⁹ o těchto skutečnostech:
 - a) typu aktiv, která zajišťují úvěrovou smlouvu, včetně informací o tom, zda je úvěrová smlouva uzavřena se spotřebiteli;
 - b) hodnotě úvěrové smlouvy;

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

- c) totožnosti a adrese vypůjčovatele a kupce úvěrů a případně jeho zástupce určeného v souladu s článkem 17.
3. Příslušné orgány uvedené v odstavci 2 neprodleně oznámí informace uvedené v tomto odstavci a všechny další informace, které by mohly považovat za potřebné pro plnění svých úkolů podle této směrnice, příslušným orgánům členského státu, v němž je usazen kupec úvěrů nebo jeho zástupce určený podle článku 17, a členského státu, v němž je usazen nebo má bydliště vypůjčovatel.
4. Ustanovení odstavce 1, 2 a 3 se uplatňují v souladu s nařízením (EU) 2016/679 a nařízením (ES) č. 45/2001.

Článek 14

Technické normy pro údaje o úvěru v selhání

1. Evropský orgán pro bankovníctví (EBA) zpracuje návrh prováděcích technických norem stanovujících formát, který mají použít věřitelé, jež jsou úvěrovými institucemi, pro podávání informací uvedených v čl. 13 odst. 1 s cílem poskytnout podrobné informace o svých úvěrových expozicích v rozvaze pro kupce úvěrů za účelem prověrky, náležitě péče ve finanční oblasti a ocenění úvěrové smlouvy.
2. Orgán EBA předloží Komisi tyto návrhy prováděcích technických norem do [31. prosince 2018].
3. Na Komisi jsou přeneseny pravomoci přijímat prováděcí technické normy uvedené v odstavci 1 v souladu s článkem 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010⁴⁰.

Článek 15

Povinnosti kupců úvěrů

1. Členské státy zajistí, aby zástupce kupce úvěrů uvedený v čl. 17 odst. 1 určil úvěrovou instituci usazenou v Unii nebo její dceřiný podnik usazený v Unii či oprávněného obsluhovatele úvěrů, aby vykonával činnosti obsluhy úvěrů v souvislosti s úvěrovými smlouvami uzavřenými se spotřebiteli.
2. Členské státy zajistí, aby se na kupce úvěrů nevztahovaly žádné další požadavky na nákup úvěrových smluv kromě těch, které stanoví vnitrostátní opatření přijatá k provedení této směrnice.

Článek 16

Využití obsluhovatелů úvěrů, úvěrových institucí nebo jejich dceřiných podniků

1. Členské státy stanoví požadavek, aby kupec úvěrů, případně jeho zástupce určený v souladu s článkem 17, informoval příslušné orgány členského státu, v němž má kupec úvěrů nebo jeho zástupce bydliště nebo v němž je usazen, o totožnosti a adrese úvěrové instituce, její dceřiné společnosti nebo obsluhovatele úvěrů, kteří se zapojili do vykonávání činností obsluhy úvěrů týkajících se převáděné úvěrové smlouvy.

⁴⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES (Úř. věst. L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Spolupracuje-li kupec úvěrů nebo zástupce určený v souladu s článkem 17 s jinou úvěrovou institucí nebo dceřinou společností za účelem obsluhy úvěrů nebo jiným obsluhovatelem úvěrů, oznámí to příslušným orgánům uvedeným v odstavci 1 této směrnice nejméně dva týdny před danou změnou a uvede totožnost a adresu nové úvěrové instituce, její dceřiné společnosti nebo obsluhovatele úvěrů, kteří se zapojili do provádění činností obsluhy úvěrů týkajících se převedené úvěrové smlouvy.
3. Členské státy požádají příslušné orgány členského státu, v němž má kupec úvěrů nebo případně jeho zástupce určený v souladu s článkem 17 bydliště nebo je usazen, aby příslušným orgánům odpovědným za dohled nad úvěrovou institucí, jejím dceřiným podnikem nebo obsluhovatelem úvěrů uvedeným v odstavcích 1 a 2 neprodleně zaslaly informace obdržené v souladu s čl. 13 odst. 3.

Článek 17

Zástupce kupců úvěrů neusazených v Unii

1. Členské státy zajistí, aby v případě uzavření převodu úvěrové smlouvy, kupec úvěrů, který nemá bydliště nebo není usazen v Unii, písemně určil zástupce, který má bydliště nebo je usazen v Unii.
2. Kromě na kupce úvěrů nebo namísto něho se příslušné orgány obracejí na zástupce uvedeného v odstavci 1 ve všech otázkách týkajících se trvalého dodržování této směrnice a tento zástupce je plně odpovědný za dodržování povinností uložených kupci úvěrů podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice.

Článek 18

Kupci úvěrů, kteří vymáhají plnění úvěrové smlouvy přímo

1. Členské státy zajistí, aby kupec úvěrů nebo případně jeho zástupce určený v souladu s článkem 17 oznámil příslušným orgánům členského státu, na jehož území má bydliště nebo je usazen, že hodlá vymáhat úvěrové smlouvy přímo, a aby poskytl tyto informace:
 - a) typ aktiv, která zajišťují úvěrovou smlouvu, včetně informací o tom, zda je úvěrová smlouva uzavřena se spotřebiteli;
 - b) hodnotu úvěrové smlouvy;
 - c) totožnost a adresu vypůjčovatele a kupce úvěrů nebo jeho zástupce určeného v souladu s článkem 17.
2. Členské státy požádají příslušné orgány uvedené v odstavci 1, aby informace obdržené podle odstavce 1 neprodleně zaslaly příslušným orgánům členského státu, kde je vypůjčovatel usazen.

Článek 19

Převod úvěrové smlouvy kupcem úvěrů

1. Členské státy požádají kupce úvěrů nebo případně jeho zástupce určeného v souladu s článkem 17, který převádí úvěrovou smlouvu na jiného kupce úvěrů, aby příslušné orgány uvedené v čl. 18 odst. 1 informoval o převodu, totožnosti a adrese nového kupce úvěrů a případně jeho zástupce určeného v souladu s článkem 17.

2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány uvedené v odstavci 1 neprodleně zaslaly informace obdržené podle čl. 13 odst. 3 příslušným orgánům členského státu, na jehož území má nový kupec úvěrů a případně jeho zástupce bydliště nebo je usazen.

HLAVA IV

Dohled

Článek 20

Dohled vykonávaný příslušnými orgány

1. Členské státy zajistí, aby obsluhovatelé úvěrů a případně poskytovatelé úvěrových služeb, kteří externě zajišťují činnosti v souladu s článkem 10, trvale dodržovali vnitrostátní předpisy přijaté k provedení této směrnice a zabezpečili, aby tyto činnosti podléhaly náležitému dohledu vykonávanému příslušnými orgány domovského členského státu za účelem posoudit toto dodržování.
2. Členský stát, na jehož území kupci úvěrů nebo případně jejich zástupce určení v souladu s článkem 17 mají bydliště nebo jsou usazeni, zajistí, aby příslušné orgány uvedené v odstavci 1 odpovídaly za dohled nad povinnostmi stanovenými v člancích 15–19 týkajícími se kupců úvěrů nebo případně jejich zástupců určených v souladu s článkem 17.
3. Členské státy určí příslušné orgány odpovědné za plnění funkcí a povinností podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice.
4. Určí-li členské státy více než jeden příslušný orgán podle odstavce 3, stanoví jejich příslušné úkoly.
5. Členské státy zajistí zavedení příslušných opatření s cílem umožnit příslušným orgánům určeným podle odstavce 3, aby od kupců úvěrů nebo jejich zástupců, obsluhovatců úvěrů, poskytovatelů úvěrových služeb, kteří pro obsluhovatele úvěrů externě zajišťují činnosti podle článku 10, od vypůjčovatců a všech dalších osob nebo od veřejného orgánu dostávaly informace potřebné k provádění:
 - a) hodnocení trvalého dodržování požadavků stanovených ve vnitrostátních předpisech přijatých k provedení této směrnice;
 - b) šetření případných porušení těchto požadavků;
 - c) ukládání správních pokut a nápravných opatření v souladu s předpisy, jimiž se provádí článek 22.
6. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány určené podle odstavce 3 měly odborné znalosti, zdroje, pracovní kapacitu a pravomoci potřebné pro plnění svých funkcí a povinností stanovených v této směrnici.

Článek 21

Úloha dohledu a pravomoci příslušných orgánů

1. Členské státy zajistí, aby příslušným orgánům domovského členského státu určeným podle čl. 20 odst. 3 byly svěřeny veškeré pravomoci pro dohled, šetření a ukládání

sankcí nezbytné pro plnění jejich funkcí a povinností stanovených v této směrnici, včetně:

- a) pravomoci udělit nebo zamítnout udělení oprávnění podle článku 5;
 - b) pravomoci odejmout oprávnění podle článku 7;
 - c) pravomoci vykonávat kontroly na místě a na dálku;
 - d) pravomoci ukládat správní sankce nebo pokuty a nápravná opatření v souladu s předpisy, jimiž se provádí článek 22;
 - e) pravomoci přezkoumat smlouvy o externím zajišťování činností uzavřené kupci úvěrů s poskytovateli úvěrových služeb v souladu s čl. 10 odst. 1.
2. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu nejméně jednou ročně vyhodnotily plnění požadavků stanovených v čl. 5 odst. 1 písm. c), d) a e) ze strany obsluhovatele úvěrů.
 3. Členské státy určí rozsah hodnocení uvedeného v odstavci 2 s přihlédnutím k objemu, charakteru, rozsahu a složitosti činností dotčeného obsluhovatele úvěrů.
 4. Příslušné orgány domovského členského státu pravidelně nejméně jednou ročně informují příslušné orgány hostitelských členských států o výsledcích hodnocení uvedeného v odstavci 2, včetně podrobných údajů o všech správních pokutách nebo přijatých nápravných opatřeních.
 5. Členské státy zajistí, aby si příslušné orgány domovských a hostitelských členských států při provádění hodnocení uvedeného v odstavci 2 vyměňovaly veškeré nezbytné informace, které jim umožní plnit jejich příslušné úkoly uložené touto směrnicí.
 6. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány domovského členského státu mohly požádat obsluhovatele úvěrů, poskytovatele úvěrových služeb nebo kupce úvěrů či jeho zástupce určeného v souladu s článkem 17, který neplní požadavky vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice, aby v rané fázi učinil veškerá potřebná opatření nebo kroky za účelem dodržování těchto předpisů.

Článek 22

Správní pokuty a nápravná opatření

1. Členské státy stanoví pravidla určující příslušné správní pokuty a nápravná opatření vztahující se alespoň na tyto situace:
 - a) obsluhovatel úvěrů neuzavře dohodu o externím zajišťování činností nebo ji uzavře v rozporu s předpisy, jimiž se provádí článek 10, nebo se poskytovatel úvěrových služeb, jehož prostřednictvím se externě zajišťují funkce, dopustí závažného porušení platných právních předpisů, včetně vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice;
 - b) systém řízení a správy a mechanismy vnitřní kontroly obsluhovatele úvěrů nezajišťují dodržování práv vypůjčovatele a pravidel ochrany osobních údajů;
 - c) politika obsluhovatele úvěrů není vyhovující pro náležité zacházení s vypůjčovatelem podle ustanovení čl. 5 odst. 1 písm. d);

- d) vnitřní postupy obsluhovatele úvěrů nezajišťují registraci a vyřizování stížností vypůjčovatele v souladu s povinnostmi uvedenými ve vnitrostátních opatřeních přijatých k provedení této směrnice;
 - e) kupec úvěrů nebo případně jeho zástupce určený v souladu s článkem 17 neoznamuje informace stanovené vnitrostátními opatřeními, jimiž se provádí články 16, 18 a 19;
 - f) kupec úvěrů nebo případně jeho zástupce určený v souladu s článkem 17 nedodržuje požadavky vnitrostátních opatření, jimiž se provádí článek 15;
 - g) kupec úvěrů nedodržuje požadavky vnitrostátních opatření, jimiž se provádí článek 17.
2. Pokuty a opatření uvedené v odstavci 1 musí být účinné, přiměřené a odrazující a musí zahrnovat alespoň:
- a) zrušení oprávnění k vykonávání činností obsluhovatele úvěrů;
 - b) příkaz vyžadující od obsluhovatele nebo kupce úvěrů nebo případně od zástupce určeného v souladu s článkem 17, aby napravit porušení, ukončil takové jednání a zdržel se jeho opakování;
 - c) správní peněžní pokuty.
3. Členské státy rovněž zajistí, aby byly správní pokuty a nápravná opatření účinně uplatňovány.
4. Při stanovení typu správních pokut nebo jiných nápravných opatření a výše správních peněžitých sankcí členské státy zajistí, aby příslušné orgány zohlednily všechny příslušné okolnosti, mimo jiné případně:
- a) závažnost a dobu trvání porušení předpisů;
 - b) míru odpovědnosti obsluhovatele nebo kupce úvěrů nebo případně jeho zástupce určeného v souladu s článkem 17, který odpovídá za porušení předpisů;
 - c) finanční sílu obsluhovatele nebo kupce úvěrů odpovědného za porušování předpisů, včetně odkazu na celkový obrát právnické osoby nebo roční příjem fyzické osoby;
 - d) význam dosažených zisků nebo ztrát, kterým se zamezilo z důvodu porušení předpisů obsluhovatelem nebo kupcem úvěrů případně jeho zástupcem určeným v souladu s článkem 17 odpovědným za porušení předpisů, pokud je lze určit;
 - e) ztráty způsobené třetím stranám porušením předpisů, pokud je lze určit;
 - f) úroveň spolupráce obsluhovatele nebo kupce úvěrů, který je odpovědný za porušení předpisů, s příslušnými orgány;
 - g) předcházející porušení předpisů obsluhovatelem nebo kupcem úvěrů nebo případně jeho zástupcem určeným v souladu s článkem 17, který má odpovědnost za porušení předpisů;
 - h) všechny skutečné nebo potenciální systémové důsledky porušení předpisů.
5. Pokud se situace uvedené v odstavci 1 použijí na právnické osoby, členské státy rovněž zajistí, aby příslušné orgány uplatnily správní pokuty a nápravná opatření

stanovená v odstavci 2 na členy řídicího nebo správního orgánu a na další osoby, které nesou podle vnitrostátního práva odpovědnost za dané porušení předpisů.

6. Členské státy zajistí, aby před přijetím jakéhokoli rozhodnutí, kterým se ukládají správní pokuty nebo nápravná opatření stanovená v odstavci 2 tohoto článku, poskytly příslušné orgány dotčenému obsluhovateli nebo kupci úvěrů nebo případně jeho zástupci určenému v souladu s článkem 17 možnost se k záležitostem vyjádřit.
7. Členské státy zajistí, aby veškerá rozhodnutí o uložení správních sankcí nebo nápravných opatření uvedených v odstavci 2 byla řádně odůvodněna a aby bylo možné podat proti nim opravný prostředek.

HLAVA V

Urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu

Článek 23

Podmínky dobrovolného použití urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu

1. Členské státy zajistí, aby tento mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu mohl věřitel uplatnit, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:
 - a) mechanismus byl dohodnut písemně nebo v notářsky ověřeném formátu, je-li tak stanoveno členským státem, věřitelem a obchodním vypůjčovatelem, a pokud taková dohoda specifikuje rozhodnou událost pro vymáhání a lhůtu, dokdy může obchodní vypůjčovatel provést platbu následující po této události, aby zamezil provedení tohoto urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu;
 - b) obchodní vypůjčovatel byl před uzavřením dohody uvedené v písmenu a) jasně informován o uplatnění a důsledcích tohoto urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu;
 - c) do 4 týdnů od rozhodné události pro vymáhání nebo v pozdějším termínu, bylo-li tak dohodnuto věřitelem a obchodním vypůjčovatelem, věřitel písemně oznámil obchodnímu vypůjčovateli všechny tyto skutečnosti:
 - i) záměr věřitele realizovat aktiva prostřednictvím tohoto mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu, aby vyhověl smluvním závazkům zajištěné úvěrové smlouvy;
 - ii) typ donucovacích opatření uvedených v člancích 25 a 26, která se mají použít;
 - iii) lhůtu pro provedení platby před použitím mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu uvedeného v písmenu a);
 - iv) nesplacenou částku zajištěné úvěrové smlouvy podle smluvních závazků v ní obsažených;
 - d) obchodní vypůjčovatel neprovedl plnou platbu stanovenou v oznámení věřitele uvedeném v písmenu c).

Pro účely odstavce 1 obsahuje smlouva uvedená v odst. 1 písm. a) přímo vykonatelný titul.

Pro účely odst. 1 písm. a) mohou členské státy stanovit, že v případech, kdy obchodní vypůjčovatel zaplatil nejméně 85 % částky zajištěné úvěrové smlouvy, lze lhůtu uvedenou v této směrnici prodloužit nejméně o šest měsíců.

2. Členské státy zajistí, aby obchodnímu vypůjčovateli nebylo dovoleno disponovat aktivy, která jsou poskytnuta jako kolaterál, a to ode dne obdržení oznámení uvedeného v odst. 1 písm. c), a podléhá obecné povinnosti spolupracovat a poskytnout veškeré příslušné informace, pokud tento mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu lze v souladu s odstavcem 1 použít.
3. Členské státy zajistí, aby věřitel poskytl obchodnímu vypůjčovateli přiměřenou lhůtu pro provedení platby a vyvinul přiměřené úsilí pro zamezení použití tohoto mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu.

Článek 24

Vymáhání

1. Členské státy zajistí, aby kolaterál mohl být realizován podle tohoto mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu.
2. Členské státy stanoví alespoň jeden nebo oba tyto prostředky k realizaci kolaterálu uvedené v odstavci 1 pro každý typ zajištění a kolaterálu:

- a) veřejnou dražbu;
- b) soukromý prodej.

U obou těchto prostředků mohou členské státy stanovit, aby byl případně určen notář, soudní úředník nebo jiný veřejný činitel pro zabezpečení efektivního a rychlého rozdělení tržeb z prodeje a převodu kolaterálu na nabyvatele nebo zachování práv vypůjčovatele.

3. Zavedou-li členské státy postup mimosoudního vymáhání přivlastněním, řídí se právo věřitele ponechat si aktiva k uspokojení závazku obchodního vypůjčovatele platnými právními předpisy v každém členském státě. Členské státy zajistí, aby v případě přivlastnění kladný rozdíl, který se má uhradit obchodnímu vypůjčovateli, byl rozdíl mezi nesplacenou částkou zajištěné úvěrové smlouvy a oceněním aktiv.
4. Pro účely realizace uvedené v odstavci 2 členské státy zajistí, aby věřitel zorganizoval ocenění aktiv s cílem určit vyvolávací cenu v případě veřejné dražby a soukromého prodeje a aby byly splněny tyto podmínky:
 - a) věřitel a obchodní vypůjčovatel se dohodli na odhadci, který má být pověřen;
 - b) ocenění provádí nezávislý odhadce;
 - c) ocenění je poctivé a realistické;
 - d) ocenění se provádí výslovně pro účely realizace kolaterálu po rozhodné události pro vymáhání;
 - e) obchodní vypůjčovatel má právo napadnout ocenění u soudu v souladu s článkem 29.
5. Pokud se strany nemohou dohodnout na určení odhadce pro realizaci kolaterálu uvedeného v odstavci 2, určí se pro účely písmene a) odhadce rozhodnutím soudu v

souladu s vnitrostátními právními předpisy členského státu, na jehož území je obchodní vypůjčovatel usazen nebo má bydliště.

Článek 25

Veřejná dražba

1. Členské státy zajistí, aby realizace kolaterálu pomocí veřejné dražby byla provedena v souladu s těmito prvky:
 - a) věřitel veřejně oznámil čas a místo konání veřejné dražby nejméně 10 dní předem;
 - b) věřitel vynaložil přiměřené úsilí, aby přilákal co nejvyšší počet potenciálních zájemců o koupi;
 - c) věřitel informoval obchodního vypůjčovatele a všechny třetí strany, které mají zájem o aktiva nebo právo na ně, o veřejné dražbě, včetně doby a místa jejího konání, a to nejméně 10 dní předem;
 - d) ocenění aktiv bylo provedeno před veřejnou dražbou;
 - e) vyvolávací cena aktiv se rovná nejméně výši ocenění určené před veřejnou dražbou;
 - f) aktiva mohou být prodána se slevou maximálně 20 % výše ocenění, přičemž platí obě tyto podmínky:
 - i) na veřejné aukci neučinil žádný kupující nabídku v souladu s požadavky uvedenými v písmenech e) a f);
 - ii) existuje nebezpečí bezprostředního poškození aktiv.
2. Pokud aktiva nebyla prodána ve veřejné dražbě, členské státy mohou zajistit realizaci kolaterálu soukromým prodejem.
3. Uspořádají-li členské státy druhou veřejnou dražbu, použije se odst. 1 písm. a) až e), ale aktiva lze prodat s další slevou určenou členskými státy.

Článek 26

Soukromý prodej

1. Členské státy zajistí, aby realizace kolaterálu pomocí soukromého prodeje byla provedena v souladu s těmito prvky:
 - a) věřitel vynaložil přiměřené úsilí, včetně odpovídající veřejné inzerce, aby přilákal potenciální zájemce o koupi;
 - b) věřitel oznámil obchodnímu vypůjčovateli a každé příslušné třetí straně, která má zájem o aktiva nebo práva na ně, svůj záměr prodat aktiva, a to nejméně 10 dní před nabídnutím aktiva k prodeji;
 - c) ocenění aktiva bylo provedeno před soukromým prodejem nebo před veřejnou dražbou v souladu s čl. 25 odst. 1 písm. c);
 - d) cílová cena aktiva se rovná minimálně částce stanovené v ocenění uvedeném v písmenu c) v době nabídky aktiv pro soukromý prodej;

- e) aktiva mohou být prodána se slevou maximálně 20 % výše ocenění, přičemž platí obě tyto podmínky:
- i) do 30 dní neučinil žádný kupující nabídku v souladu s požadavky uvedenými v písmenech d) a e);
 - ii) existuje nebezpečí bezprostředního poškození aktiv.
2. Pokud do 30 dnů od nabídky aktiv do prodeje nebyla aktiva v soukromém prodeji prodána, členské státy zajistí, aby věřitel veřejně inzeroval prodej po dobu dalších nejméně 30 dní před uzavřením jakéhokoli prodeje.
3. Učiní-li členský stát druhý pokus prostřednictvím soukromého prodeje, použije se odst. 1 písm. a) až d), ale aktiva lze prodat s další slevou určenou členskými státy.

Článek 27

Konkurenční zajišťovací práva

Členské státy se postarají o to, aby prioritu spojenou s konkurenčními zajišťovacími právy v témže kolaterálu neovlivnilo vymáhání jednoho z těchto zajišťovacích práv prostřednictvím vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice.

Článek 28

Právo napadnout vymáhání u soudu

Členské státy zajistí, aby obchodní vypůjčovatel měl právo napadnout u soudu použití tohoto mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu, pokud prodej aktiv poskytnutých jako kolaterál nebyl proveden v souladu s vnitrostátními předpisy, jimiž se provádí čl. 24 odst. 3 a články 25 a 26, nebo ocenění aktiv nebylo uskutečněno v souladu s vnitrostátními předpisy, jimiž se provádí čl. 24 odst. 4.

Článek 29

Vrácení překračující částky

Členské státy zajistí, aby měl věřitel povinnost obchodnímu vypůjčovateli uhradit každý kladný rozdíl mezi nesplacenou částkou zajištěné úvěrové smlouvy a výnosy z prodeje aktiv.

Článek 30

Úhrada nesplacené částky

Aniž jsou dotčeny články 19 až 23 návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 20XX/XX⁴¹, v případě, že částka uhrazená po použití tohoto mechanismu urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu je nižší než nesplacená částka zajištěné úvěrové smlouvy, mohou členské státy zajistit úhradu všech závazků vyplývajících z uvedené smlouvy v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy.

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... ze dne [...] o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU, (Úř. věst. L [...], [...], s. [...]).

Článek 31

Převod zajištěné úvěrové smlouvy na třetí strany

Členské státy zajistí, že pokud úvěrová instituce nebo její dceřiná společnost převádí zajištěnou úvěrovou smlouvu, která poskytuje právo použít urychlené mimosoudní vymáhání kolaterálu, na jakoukoli třetí stranu, nabývá tato třetí strana právo použít uvedený mechanismus urychleného mimosoudního vymáhání kolaterálu v případě neplnění závazků obchodního vypůjčovatele, a to za stejných podmínek jako úvěrová instituce.

Článek 32

Restrukturalizace a insolvenční řízení

1. Touto směrnicí není dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 20XX/XX⁴².
2. Členské státy zajistí, aby se v případě insolvenčních řízení zahájených proti obchodnímu vypůjčovateli na realizaci kolaterálu podle vnitrostátních právních předpisů přijatých k provedení této směrnice vztahovalo přerušení vymáhání individuálních nároků v souladu s platnými vnitrostátními právními předpisy.

Článek 33

Shromažďování údajů

1. Členské státy a v případě úvěrových institucí příslušné orgány, které nad nimi vykonávají dohled, shromažďují každý rok informace od věřitelů o počtu zajištěných úvěrových smluv, jejichž plnění se vymáhá tímto urychleným mimosoudním vymáháním kolaterálu, a o lhůtách takového vymáhání.
2. Členské státy, a v případě úvěrových institucí příslušné orgány, které nad nimi vykonávají dohled, shromažďují každý rok od věřitelů tyto informace:
 - a) počet zahájených, nerozhodnutých a realizovaných řízení podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice, včetně:
 - i) počtu řízení ve věci movitého majetku,
 - ii) počtu řízení ve věci nemovitého majetku;
 - b) délku řízení od oznámení do vyřízení zajištěného prostřednictvím realizace (veřejný prodej, soukromý prodej nebo přivlastnění);
 - c) průměrné náklady na každé řízení v EUR;
 - d) míry úhrady.
3. Členské státy shrnou údaje uvedené v odstavci 2 a sestaví statistické údaje z těchto souhrnných údajů za celý kalendářní rok počínaje **DATUM [OP: vložit datum 1. ledna po přijetí tohoto aktu]**.
4. Statistické údaje uvedené v prvním pododstavci se oznamují Komisi každý rok, a to do 31. března kalendářního roku následujícího po roce, v němž se údaje shromažďují.

⁴² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) .../... ze dne [...] o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU, (Úř. věst. L [...], [...], s. [...]).

HLAVA VI

Záruky a povinnost spolupracovat

Článek 34

Změna úvěrové smlouvy

Aniž jsou dotčeny povinnosti informovat spotřebitele podle směrnice 2014/17/EU, směrnice 2008/48/ES a směrnice 93/13/EHS, členské státy zajistí, aby věřitel před změnou podmínek úvěrové smlouvy buď se souhlasem, nebo ze zákona, oznámil spotřebiteli tyto informace:

- a) jasný a úplný popis navržených změn;
- b) lhůtu provedení uvedených změn;
- c) důvody, na základě nichž může spotřebitel podat stížnost ohledně těchto změn;
- d) lhůtu stanovenou pro podání takové stížnosti;
- e) název a adresu příslušného orgánu, kde lze stížnost předložit.

Článek 35

Stížnosti

1. Členské státy zajistí, aby obsluhovatel úvěrů neprodleně poskytl vypůjčovateli tyto informace:
 - a) totožnost obsluhovatele úvěrů;
 - b) kopii jeho oprávnění uděleného podle článku 6;
 - c) jméno, adresu a kontaktní údaje příslušných orgánů členského státu, na jehož území má vypůjčovatel bydliště nebo je usazen a kde může podat stížnost.
2. Oznámení v odstavci 1 musí být písemné nebo elektronickými prostředky, umožňuje-li to právo Unie nebo vnitrostátní právo.
3. Členské státy zajistí, aby ve veškeré následné komunikaci s vypůjčovatelem, jakož i v telefonické komunikaci, obsluhovatel úvěrů zahrnul nebo uvedl informace uvedené v odst. 1 písm. a) a c).
4. Členské státy zajistí, aby obsluhovatelé úvěrů zavedli a udržovali účinné a transparentní postupy pro vyřizování stížností obdržených od vypůjčovatelů.
5. Členské státy zajistí, aby obsluhovatelé úvěrů vyřizovali stížnosti vypůjčovatelů bezplatně a aby registrovali stížnosti a opatření přijatá k jejich řešení.
6. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány zavedly a uveřejnily postup, podle něhož vypůjčovatelé vyřizují stížnosti týkající se kupců úvěrů, obsluhovatelů úvěrů a poskytovatelů úvěrových služeb, a zabezpečily, aby byly řešeny neprodleně po jejich obdržení.

Článek 36

Ochrana osobních údajů

Poskytování informací jednotlivým osobám o zpracovávání osobních údajů a zpracovávání takových osobních údajů a jakékoli jiné zpracovávání osobních údajů pro účely této směrnice se provádí v souladu s nařízením (EU) 2016/679 a nařízením (ES) č. 45/2001.

Článek 37

Spolupráce příslušných orgánů

1. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány uvedené v článcích 7, 11, 12, 13, 16, 18, 19 a 21 vzájemně spolupracovaly vždy, když je to potřebné pro plnění jejich povinností nebo uplatňování jejich pravomocí podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice. Tyto orgány rovněž koordinují svá opatření, aby předešly případné duplicitě a překrývání při uplatňování pravomocí dohledu a správních pokut a opatření na přeshraniční případy.
2. Členské státy zajistí, aby si příslušné orgány na žádost vzájemně neprodleně poskytovaly informace potřebné pro vykonávání svých funkcí a povinností podle vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice.
3. Členské státy zajistí, aby příslušné orgány, které dostávají důvěrné informace v rámci plnění svých funkcí a povinností podle této směrnice, používaly tyto informace pouze během vykonávání svých funkcí a povinností.
4. Členské státy přijmou nezbytná správní a organizační opatření k usnadnění spolupráce podle tohoto článku.
5. Evropský orgán pro bankovníctví usnadní výměnu informací mezi příslušnými orgány v členských státech a podpoří jejich spolupráci.

Hlava VII

Změna

Článek 38

Změna směrnice 2014/17/EU

Vkládá se nový článek 28a, který zní:

„Článek 28a

1. Jsou-li práva věřitele plynoucí z úvěrové smlouvy nebo samotná smlouva postoupeny třetí straně, může spotřebitel uplatnit vůči postupníkovi veškeré právní prostředky, které měl k dispozici vůči původnímu věřiteli, včetně vzájemného započtení pohledávek, pokud je v dotčeném členském státě povoleno.
2. Spotřebitelé jsou o postoupení uvedeném v odstavci 1 informováni.“

Hlava VIII

Závěrečná ustanovení

Článek 39

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁴³.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 40

Hodnocení

1. Pět let po vstupu této směrnice v platnost Komise provede její hodnocení a zprávu o hlavních zjištěních předloží Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru.
2. Pokud jsou při hodnocení zjištěny významné problémy týkající se fungování směrnice, ve zprávě se uvede, jak Komise zamýšlí zjištěné problémy řešit, a to včetně postupu a časového harmonogramu potenciální revize.

Článek 41

Provedení

1. Členské státy nejpozději do 31. prosince 2020 přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.
2. Tyto předpisy budou používat od 1. ledna 2021.
Ustanovení čl. 4 odst. 1, 7 a 9 až 12 se však použijí od 1. července 2021.
3. Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici, nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
4. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

Článek 42

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 43

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*